

Nämndsbudget 2025 Miljönämnden

Drönarfoto över Hyllievångsparken
Foto: Apelöga

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Nämndens ansvar	5
Plan för verksamheten.....	7
Utveckling av nämndens verksamhet.....	7
Livsmedelskontroll	7
Samordnad tillsyn inom Tryggare Malmö	9
Miljö- och hälsoskyddstillsyn	10
Miljöstrategiskt arbete, miljöövervakning och analys.....	14
Fairtrade och energirådgivning.....	15
Nämndens prioriteringar	16
Leda och samordna klimatomställningen	16
Samarbete som möjliggörare	18
Service - fokus i allt vi gör.....	18
Behålla och stärka kompetens	19
Utvecklade arbetssätt	20
Utvecklingsarbete för att stärka det systematiska arbetet med människliga rättigheter	21
Plan för kommunfullmäktigemål.....	23
Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga.....	23
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor	23
Målområde - En attraktiv stad för arbete och hållbar tillväxt.....	26
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att skapa goda villkor och förutsättningar för stadens attraktivitet och näringsliv	26
Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen.....	29

Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030	29
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för ökad biologisk mångfald och ett ökat utbud av gröna miljöer i Malmö	32
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering.....	33
Kommunstyrelsen ges i uppdrag att, i samarbete med miljönämnden, tekniska nämnden, servicenämnden och andra berörda nämnder och bolag, utreda en modell för införande av en hållbarhets- och klimatinvesteringsplan där befintliga investeringar också inventeras	35
Målområde - En mer jämlik stad.....	35
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden	35
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten.....	38
Målområde - En god organisation	40
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar	40
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder	42
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service	44
Plan för ekonomin.....	46
Internbudget per verksamhetsområde.....	47
Resultaträkning.....	48
Investeringsram	48

Sammanfattning

Malmö stad har höga ambitioner och ska gå före i miljö- och klimatarbetet. Som en av EU:s 100 klimatneutrala städer är Malmö med och leder utvecklingen framåt för att bli klimatneutrala till 2030. Arbetet utgår från stadens miljöprogram som hanterar den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Miljönämndens roll är att processleda, stödja och samordna kommunens arbete med genomförandet av programmet och söka extern finansiering för olika åtgärder. Med utgångspunkt i kommunfullmäktiges budget för 2025 har det miljöstrategiska arbetet fortsatt fokus på både klimatanpassning för att öka stadens motståndskraft mot klimatförändringarnas konsekvenser, och en grön, ambitiös, effektiv och rättvis klimatomställning.

De övergripande målen för livsmedelskontrollen utgår från syftet med EU:s livsmedelslagstiftning: att skydda människors och djurs hälsa, växters sundhet, att värna om konsumenternas intressen samt att se till att den inre marknaden fungerar effektivt. Livsmedelskontrollen har sedan 2024 en ny riskklassningsmodell som innebär att kontrollen i större utsträckning prioriteras i tidigare led i handelskedjan, exempelvis hos grossister. Det finns många större livsmedelsgrossister i Malmö som under året kommer få utökad kontroll, i det arbetet ingår också en vidareutveckling av kontrollen av livsmedelsfusk.

Genom Tryggare Malmö bedriver miljönämnden tillsammans med andra myndigheter tillsynsarbete mot illegala verksamheter. Under 2025 kommer arbetet fortsatt fokusera på att utveckla nya metoder för att motverka brottslighet inom branscher som miljönämnden har tillsynsansvar över. Genom tillsynen arbetar nämnden för att motverka osund konkurrens, strypa kriminellas intäktskällor och stänga verksamheter med kopplingar till den svarta ekonomin och organiserad brottslighet. Under 2025 kommer också samarbetet mellan Tryggare Malmö och miljö- och hälsoskyddsverksamheten utvecklas för att åstadkomma en än mer proaktiv och uppsökande tillsyn, det är identifierat behov av att prioritera miljöbrott med fokus på avfallshantering för att öka effekten med avseende på både trygghet och miljönytta.

Nämndens miljö- och hälsoskyddsarbete utgår ifrån den nationella miljöbalksstrategin. Den nationella strategin är ett gemensamt verktyg för att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn och gäller 2022-2025. En ny nationell strategi för miljöbalkstillsyn kommer att beslutas i juni 2025 och gälla från januari 2026. Under 2025 kommer tillsynen bland annat ha fokus på avfall som bransch och avfallshantering i alla branscher.

Kommunbidraget, vilket är fullmäktiges ersättning för nämndens nettokostnader (intäkter minus totala kostnader), för 2025 uppgår till 89 573 000 kronor. Det motsvarar en nettoökning med 6 363 000 kronor jämfört med budget 2024

Nämndens ansvar

Frisk luft och rent vatten, säker mat och hälsosamma miljöer att leva och bo i. Miljönämnden har ett stort verksamhetsområde med en gemensam nämnare: människorna och miljön i Malmö.

I miljönämndens uppdrag ingår att utföra kontroll enligt livsmedelslagen på de verksamheter som tillverkar, importerar, hanterar och säljer livsmedel. I uppdraget ingår även tillsyn av dricksvatten. Genom kontrollerna säkerställs att Malmöborna får säkra och korrekt märkta livsmedel. En viktig del i verksamheten är det förebyggande arbetet där nämnden informerar och ger råd till Malmöbor och verksamhetsutövare så att de kan göra medvetna och hållbara val.

Miljönämnden ansvarar även för att utföra tillsyn enligt miljöbalken, med flera lagstiftningar kopplat till människors hälsa och miljön. Detta omfattar bland annat tillsyn av stora industrier, avloppsledningar, tandläkarmottagningar, tatueringssalonger, bostäder och skolor. Genom tillsynen säkerställs att skadliga ämnen hanteras på ett säkert sätt och inte riskerar att spridas i miljö och natur, och att platserna där människor verkar och bor har ändamålsenlig ventilation, sund ljudmiljö och hälsosamma temperaturer.

Miljönämnden tillvaratar också allmänna intressen för miljö, hälsoskydd och hållbar utveckling i den fysiska planeringen av Malmö. Verksamheten syftar i första hand till att medverka till en långsiktigt hållbar utveckling för att nuvarande och kommande generationer ska tillförsäkras en hälsosam och god miljö.

Miljönämnden ansvarar inom sitt område för strategiskt och långsiktigt miljöarbete och ska processleda, stödja och samordna kommunens klimat- och miljöarbete för en hållbar utveckling. Inriktningen för arbetet är Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030. Miljöprogrammet ska stödja och inspirera aktörer i Malmö och är styrande för Malmö stads nämnder och bolag. Programmet är Malmös lokala agenda för den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Som ansvarig för att processleda kommunens miljöarbete för en hållbar utveckling är genomförandet av Miljöprogrammet miljönämndens fokus för det miljöstrategiska arbetet. Miljöprogrammet har mål som bland annat handlar om minskad klimatpåverkan, ökad biologisk mångfald, ökad resiliens och renare och friskare vattendrag.

Miljönämnden ansvarar även för miljöövervakning av luft, vatten och natur samt driver kommunens energi- och klimatrådgivning och Malmös Fairtrade City-kansli.

Miljönämnden samverkar med andra nämnder och bolag inom organisationen på flera sätt. Nämnden stödjer, i enlighet med grunduppdraget, andra nämnder och deras förvaltningar i hur de kan bidra till kommunfullmäktiges mål om att vara en klimatneutral stad år 2030 samt målsättningen om att Malmö ska vara en föregångare avseende minskade utsläpp.

Tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden och miljönämnden har utvecklat ett fördjupat samarbete. Det handlar bland annat om gemensamma prioriteringar, utökad samordning av ledning och styrning, mer synkroniserade tidplaner och gemensam utveckling av processer och operativa forum. Bland annat kan arbetet kring Nyhamnen och Rosengård, samt Klimatomställning Malmö nämnas. Även servicenämnden, kommunstyrelsen och kulturnämnden deltar i flera delar av arbetet.

Miljönämnden har även samordnande ansvar i det myndighetsöverskridande samarbetet Tryggare Malmö, vilket är en del av Malmö stads särskilda insats för att öka trygghet och säkerhet i staden genom samverkan mellan såväl kommunala som statliga myndigheter. Syftet är att motverka oseriösa och illegala verksamheter som bidrar till osund konkurrens, fusk, organiserad brottslighet, riskmiljöer för människoexploatering, välfärdsbrottslighet samt ohälsosamma miljöer för Malmöborna.

Plan för verksamheten

I det här avsnittet beskrivs nämndens planering som utgår från nämndens grunduppdrag. Planeringen innehåller en beskrivning av utvecklingen av nämndens verksamhet samt prioriteringar som planeras under året. I plan för verksamhet redogörs även för vilken effekt som prioriteringarna förväntas ha på verksamheten och leda till för Malmöborna.

Utveckling av nämndens verksamhet

Nedan redovisas en övergripande sammanfattning av miljönämndens planeringsförfaranden inför det kommande året och hur det påverkar utvecklingen av nämndens verksamhet.

Livsmedelskontroll

De övergripande målen för livsmedelskontrollen utgår från syftet med EU:s livsmedelslagstiftning: att skydda människors och djurs hälsa, växters sundhet, att värna om konsumenternas intressen samt att se till att den inre marknaden fungerar effektivt. Utöver de övergripande målen i lagstiftningen utförs kontrollen med fokus på att uppnå kommunfullmäktiges mål om förbättrade villkor för näringslivet, god service samt att minska brottsligheten.

Miljönämnden ansvarar för den operativa offentliga kontrollen vid cirka 2 750 livsmedelsanläggningar. Dessa är bland annat restauranger, butiker, grossister, industrier, skolor, förskolor och dricksvattenanläggningar. Livsmedelskontrollen utförs enligt framtagen kontrollplan och varje år görs en detaljerad planering för alla årets kontroller så att den sker med en lämplig frekvens. Kontrollen ska vara riskbaserad, rättssäker och verkningsfull för att uppnå målen. Lagstiftningen ställer dessutom krav på att kontrollen ska genomsyras av öppenhet, oberoende, professionalism och kompetens.

Finansiering av kontrollen sker främst av avgifter som debiteras till verksamheterna efter utförd kontroll. Utöver avgifter så finansieras delar av verksamheten genom kommunbidrag, eftersom vissa kostnader inte får avgiftsfinansieras. Detta omfattar utredning av klagomål, matförgiftningar, återkallande av osäkra livsmedel (RASFF), service, rådgivning, hantering av överklagande, åtalsanmälningar, remisser med mera.

Kontrollerna kommer ha fokus på säker livsmedelshantering, specialkost, kosttillskott, spårbarhet, korrekt information och redlighet, e-handel, korrekt allergimärkning, att tillåtna tillsatser används samt att upptäcka och stävja livsmedelsfusk. Kontrollerna kommer även att ha inriktning och utföras enligt de nationella operativa målen, exempelvis gällande ekologiska livsmedel, spårbarhet för kött samt kontaktmaterial. För att få mer effekt av livsmedelskontrollen arbetar nämnden kontinuerligt för att skapa samsyn i bedömningarna, att avvikelser hanteras på ett likvärdigt sätt av olika inspektörer och att personalen inom livsmedelskontrollen har en hög och jämn kompetens.

Livsmedelskontrollen har sedan 2024 en ny riskklassningsmodell som innebär att kontrollen i större utsträckning prioriteras i tidigare steg i handelskedjan, exempelvis hos grossister eller industrier. Dessa verksamheter har en mycket stor spridning av sina produkter som har ursprung från hela världen. Det är därför särskilt viktigt att verksamheterna har tillräcklig kunskap och rutiner för att skapa säkra livsmedel med korrekt information samt att det snabbt går att spåra osäkra livsmedel om ett återkallande skulle behövas. Det finns många större livsmedelsgrossister i Malmö som kommer få utökad kontroll vilket medför ett behov av att utveckla våra arbetssätt för att skapa en verkningsfull kontroll. Eftersom kontrollerna i tidigare led ofta kan vara mer komplexa och kräva en hög kompetens hos inspektörerna kommer en särskild arbetsgrupp att bildas inom livsmedelskontrollen. Arbetet med grossisterna kommer även inkludera en vidareutveckling av kontrollen av livsmedelsfusk.

Under 2025 fortsätter arbetet med två olika statliga utredningar som ska se över organiseringen av livsmedelskontrollen i Sverige. Den ena utredningen syftar till att stärka kontrollen av fusk i livsmedelskedjan och den andra till att genomföra en översyn av hela kontrollorganisationen för att förenkla för företagen. Utfallet av dessa utredningar kan få en stor påverkan på nämndens arbete med livsmedelskontroll.

Utredningen om stärkt kontroll av fusk i livsmedelskedjan var ute på remiss under hösten 2024. Utredningen föreslår ett statligt ansvar och en ny kontrollfunktion under Livsmedelsverket som ska arbeta med frågan. Miljönämnden har under lång tid påtalat behovet av en ny organisering för att effektivt kunna motverka fusk i livsmedelsbranschen och ser positivt på förslagen. Om utredningens förslag genomförs kan detta påverka nämndens arbete med livsmedelsfusk från 2026 och framåt vilket innebär att en analys om arbetssätt och prioriteringar kan bli aktuell under 2025.

Regeringen tillsatte ytterligare en utredning på livsmedelsområdet i december 2023. Utredningen ska se över hela kontrollorganisationen i livsmedelskedjan med huvudsyftet att förenkla för företagen. Bakgrunden är att nuvarande organisering där kontrollansvaret är fördelat mellan kommunerna, Länsstyrelserna och Livsmedelsverket innebär vissa utmaningar i att skapa en likvärdig kontroll, finansiering och service till företagen. Utredningen pågår till mars 2025 och kommer därför sannolikt ut på remiss under senare delen av 2025. Beroende på vad utredaren kommer att föreslå så kan det få stor påverkan på nämndens uppdrag framöver, men sannolikt inte under 2025 - 2026.

Livsmedelskontroll 2025	Antal ärende	Antal timmar
Avgiftsfinansierad kontrollverksamhet	2 875	10 475
Planerade kontroller	2 275	8 200
Kontroll av nyregistrerade anläggningar	350	1 400
Uppföljande kontroller vid avvikelser	250	875

Livsmedelskontroll 2025	Antal ärende	Antal timmar
Anslagsfinansierad kontrollverksamhet	750	3 200
Misstänkta matförgiftningar & klagomål	650	900
Hantering av återkallande - RASFF	100	400
Kontroll av livsmedelsbedrägeri	-	1 900
Service, rådgivning, delgivning, överklagande mm	-	3 600
Summa resursbehov för livsmedelskontrollen	3 625	17 275

Tabellen visar en prognos för antalet ärenden och timmar för livsmedelskontrollens verksamhet 2025. Underlaget används för att säkerställa att tillräckliga resurser finns. Tabellen omfattar även den kontroll med fokus på livsmedelsbedrägeri som utförs inom enheten för trygghet och samordnad tillsyn.

Samordnad tillsyn inom Tryggare Malmö

Miljönämnden utför myndighetssamverkande inspektioner med stöd av både livsmedelslagstiftningen och miljöbalken. Myndighetssamordnade inspektioner har visat sig vara ett starkt och effektivt verktyg i det brottsförebyggande arbetet. Fokus för arbetet är att bidra till en ökad trygghet i utsatta områden, att motverka osund konkurrens samt en hälsosammare och säkrare miljö för Malmöbor i alla åldrar.

Under 2025 kommer arbetet fortsatt fokusera på att utveckla nya metoder för att motverka brottslighet inom branscher som miljönämnden har tillsynsansvar över. Ett särskilt fokus kommer vara avfallsbrottslighet där utvecklingen av samarbete med regionala underrättelsecentret (RUC), nationella operativa avdelningen på polisen (NOA) samt ett fördjupat samarbete med Skatteverket är särskilt prioriterat för att få effekt.

Den livsmedelskontroll och miljöbalkstillsyn som är planerad för året ingår i de tabeller som finns under respektive avsnitt.

Genom arbetet inom Tryggare Malmö bidrar miljönämnden till kommunfullmäktigemålet som handlar om att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten. Arbetet är även en del av miljönämndens åtgärder i handlingsplanen Fri från våld kring misstänkt människohandel och exploatering genom tillsyn i riskmiljöer. Nämnden redogör mer detaljerat för arbetet under avsnittet Plan för kommunfullmäktigemål.

Miljö- och hälsoskyddstillsyn

Miljönämnden har prövnings-, anmälnings-, tillsyns- och kontrollansvar över

miljö- och hälsoskyddsområdet. Miljö- och hälsoskyddstillsynen syftar i första hand till att medverka till en långsiktigt hållbar utveckling vilket innebär att nuvarande och kommande generationer ska tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Inom ramen för tillsynsuppdraget arbetar nämnden med att främja god hållbar utveckling mot Agenda 2030.

Tillsynen finansieras dels av avgifter som nämnden debiterar verksamheter för utförd tillsyn, dels av skattemedel. Miljönämndens miljö- och hälsoskyddstillsyn delas in i fyra olika kategorier enligt nedan:

- **Styrd tillsyn**
Inom den styrda tillsynen finns de verksamheter med störst behov och krav, det vill säga tillståndspliktiga verksamheter, anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter samt anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter. Här styrs tillsynen externt via lagstiftning och ska täckas i tillsynsplanen.
- **Händelsestyrd tillsyn**
Kategorin omfattar inkommande ärenden. Bland annat ingår handläggning och hantering av anmälningsärenden, utredning av klagomål, remissbesvarande samt rådgivning och service. Behovet för den händelsestyrda tillsynen bedöms utifrån tidsberäkning i nämndens ärendesystem och tidigare erfarenhet från handläggning av dessa typer av ärenden. Händelsestyrd tillsyn innehåller moment som både är avgifts- och skattefinansierade.
- **Skattefinansierad tillsyn**
Utgångspunkten är att tillsynsarbetet ska avgiftsfinansieras när det är möjligt. Dock måste delar av arbetet skattefinansieras, till exempel rådgivning, utredning av klagomål som visar sig vara obefogade, hantering av överklaganden samt utlämnande av allmän handling.
- **Behovsprioriterad tillsyn**
Inom den behovsprioriterade tillsynen återfinns verksamheter som inte är anmälnings- eller tillståndspliktiga. Kategorin kan även omfatta exempelvis statliga eller regionala tillsynsprojekt.

Den styrda samt händelsestyrda tillsynen prioriteras i första hand baserat på riskbedömningar och utredningar som styrs av lagar och regler samt inkommande ärenden, medan nämnden har möjlighet att påverka i vilken omfattning den behovsprioriterade tillsynen ska utföras. Bedömningen av vilka områden inom den behovsprioriterade tillsynen som ska utföras görs utifrån vilka tillsynsområden som ger mest nytta ur miljö- och hälsosynpunkt samt annan vägledning, bland annat den nationella strategin för miljöbalkstillsynen. Den nationella strategin är ett gemensamt verktyg för att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn och gäller 2022-2025. En ny nationell strategi för miljöbalkstillsyn kommer att beslutas i juni 2025 och gälla från januari 2026.

Under 2024 har nämnden arbetat med att se över arbetssätt inom miljö- och hälsoskyddsarbetet för att öka självfinansieringsgraden. Ett drygt 50-tal åtgärder, både mindre och större, har tagits fram och en prioritering mellan dessa har genomförts med hänsyn till kostnad och beräknat värde. Arbetet med åtgärderna kommer att fortsätta under 2025.

Miljö- och hälsoskyddstillsyn 2025	Tillsynsplan (timmar)	Tillsynsbehov (timmar)	Uppfyllelsegrad (procent)
Styrd tillsyn	10 202	10 202	100 %
Behovsprioriterad tillsyn	9 826	24 071	41 %
Händelsestyrd tillsyn	14 724	17 218	86 %
Skattefinansierad tillsyn	18 143	21 465	85 %
Summa	52 895	72 956	73 %

Tabellen visar totaler av tillsynsbehov och tillsynsplan i timmar, samt uppfyllandegrad i procent för miljöbalkstillsynen inom nämndens ansvarsområde. Tillsynen är indelad i fyra kategorier. Tabellen omfattar all tillsyn inom avdelningen för miljö- och hälsoskyddstillsyn och miljöbalkstillsynen inom enheten för trygghet och samordnad tillsyn på avdelningen för livsmedelskontroll.

Växande och förändrat ansvarsområde

Tillsynsuppdraget växer genom att nya och förändrade lagar och regelverk kräver utökad tillsyn. Ett exempel är införande av anmälningsskyldighet för fler verksamhetstyper, bland annat kyltorn och mellanstora förbränningsanläggningar.

Det finns också en trend att mer tillsyn överförs från statliga myndigheter till kommuner, exempelvis har det aviserats att förbud mot och förelägganden kopplat till försäljning av receptfria läkemedel kan komma att läggas över från Läkemedelsverket till kommunerna. Nya tillsynsområden kräver utbildningsinsatser och framtagande av nya rutiner och anpassning av arbetssätt.

Under 2023 presenterade EU ett förslag på nytt direktiv, markdirektivet, vars syfte är att uppnå en god markhälsa i hela EU till 2050. Om direktivet blir verklighet och införlivas i svensk lag kan det öka kraven på nämndens verksamhet.

I maj 2024 beslutade regeringen om en lagrådsremiss som föreslår ändringar i miljöbalkens tillståndprocesser med syfte att de ska vara moderna, effektiva och förutsebara. Ändringarna föreslås träda i kraft 1 januari 2025.

I och med förändringar i både ansvarsområden och i lagstiftning ser nämnden ett behov av att öka den juridiska kompetensen i verksamheterna

som berörs.

Masshantering är ett prioriterat område i den nationella miljöbalksstrategin. Under 2025 fortsätter den nationella tillsynskampanjen för kontroll av hantering, lagring och behandling av massor. Syftet är att främja en god regelefterlevnad, bidra till likvärdig tillsyn samt ge möjlighet för tillsynsmyndigheter att dela erfarenheter. Miljönämnden deltar i kampanjen och använder det vägledningsmaterial som tagits fram inom ramen för kampanjen. Inventering och bedömning av förorenade områden inom kommunens geografi görs inom ramen för MIFO-arbetet (Metodik för inventering av förorenade områden).

Avfallspaketet

Avfallsbranschen är ett växande tillsynsområde vilket märks genom att det under de senaste åren har tillkommit mycket ny lagstiftning samt gjorts omfattande förändringar av befintlig lagstiftning inom avfallsområdet. Bakgrunden är att den svenska lagstiftningen inom avfallsområdet ska anpassas till EU:s nya avfallsdirektiv, det så kallade avfallspaketet. Avfallspaketet är en viktig del i EU:s arbete mot en mer cirkulär ekonomi. I en cirkulär ekonomi behålls resurserna i samhällets kretslopp istället för att bli avfall. Syftet med avfallspaketet är minskade avfallsmängder, ökad återanvändning av produkter, ökad återvinning och en förbättrad avfallshantering. Europeiska unionens råd beslutade år 2018 om revideringar av sex direktiv på avfallsområdet och flera regeländringar började gälla 2020. Samtliga ändringar i avfallspaketet ska vara implementerade senast 1 januari 2025. I Sverige implementeras ändringarna genom miljöbalken, avfallsförordningen, deponeringsförordningen och Naturvårdsverkets föreskrifter.

De huvudsakliga förändringarna:

- Flera återvinningsmål höjs
- Obligatoriska minimikrav för producentansvar
- Producentansvar förpackningar
- Ökat avfallsförebyggande arbete i kommunerna
- Nya krav på separat insamling av farligt avfall, textil och biologiskt avfall från hushåll
- Begreppet "kommunalt avfall" införs
- Flera nya krav på bygg- och rivningsavfall
- Förbud mot att förbränna separat insamlat avfall
- Ett nytt avfallsregister införs

De ändringar som ska vara genomförda senast 1 januari 2025 är separat insamling av textilier och farligt avfall från hushåll, resterande punkter är införda i lag sedan tidigare. Avfallsfrågan kommer att prioriteras i den planerade tillsynen under 2025 och innebär att inspektörerna tittar både på avfall som bransch och avfallshantering i alla branscher.

Den växande staden ökar komplexiteten i tillsynsuppdraget

När staden växer, oavsett om det sker genom ianspråktagande av ny mark eller genom förtätning, ökar antalet verksamheter i takt med befolkningstillväxten. Med fler tillsynsobjekt ökar också det totala behovet av tillsyn.

Det pågår ett flertal tillståndprocesser för befintliga och nya verksamheter vilket påverkar miljönämnden som är remissinstans. Nämnden är eller kommer vara tillsynsmyndighet för dessa verksamheter framöver då Länsstyrelsen i Skåne län överlåtit tillsynen till nämnden. Under 2025 kommer samrådsprocessen för Sjölanda avloppsreningsverk att fortlöpa. Förekomsten av förorenad mark är ständigt närvarande vid alla förändringar och nybyggnationer av nät och annan avloppsinfrastruktur.

Malmö har ett mångfacetterat företagande med nära 40 000 företag. Malmöns företag blir fler för varje år och en stor andel av dessa är relativt små företag med få anställda. Störst andel av företagen finns inom "design, kommunikation och tech" (cirka 17 procent) som normalt inte omfattas av miljönämndens tillsyn. Många andra branschgrupper omfattas dock av nämndens tillsyn, exempelvis "fastighet och energi" som har det tredje största antalet företag och "hälsa och välmående" som har det fjärde största antalet företag. I Malmö finns drygt 6 300 verksamheter som arbetar med produktion och tillverkning. Enligt näringslivskontoret växer Malmöns näringsliv snabbast bland Sveriges större städer, inklusive Göteborg och Stockholm.

Förtätning innebär också att fler verksamheter ska samsas med fler människor på samma ytor. Risken för klagomål, störningar och faktiska olägenheter ökar ju trängre människor bor och vistas. Behovet av proaktiva kommunikativa insatser ökar för att sprida kunskaper till näringsliv och allmänhet om regelverk och nya riktlinjer.

Nya verksamheter som tillämpar nya tekniker kräver också att tillsynsmyndigheten ständigt utvecklar sin kompetens och metodik för att vara rustad för morgondagens behov.

Konjunkturens påverkan på tillsynsuppdraget

Enligt konjunkturinstitutets lägesrapport från september 2024 ligger Sverige mitt i en lågkonjunktur, med en stabil styrränta. Det senaste året har styrräntan sänkts successivt och inflationsmålet på två procent uppnåddes i början på sommaren 2024. Det bedöms att vi därmed inte kommer se lika kraftiga prisökningar framöver.

Konjunkturinstitutet bedömer att den svenska lågkonjunkturen kommer fördjupas under 2025 med en stigande arbetslöshet som följd. Konjunkturinstitutets förväntan är att ekonomin succesivt ska återhämta sig och att läget normaliseras 2026 och att ekonomin beräknas vara i konjunkturrell balans 2027 och 2028.

Konjunkturen påverkar starkt antalet händelsestyrda ärenden inom tillsyn över förorenad mark och byggnader när investering av bostadsprojekt minskar. Under 2024 har det under årets första åtta månader varit en minskning med 60 procent av antalet inkommande ärenden inom denna tillsynskategori.

Nedgången av den händelsestyrda tillsynen inom förorenade områden ger möjlighet för miljönämnden att fokusera fler tillsynsinsatser på behovsprioriterad tillsyn av till exempel MIFO-klassade objekt. Eftersom Malmö stad är attraktivt att bygga i är det svårt att få en klar bild över när en uppgång av den händelsestyrda tillsynen kan förväntas framöver. Handläggningen av ärenden inom förorenade områden löper över många år.

Konjunkturen kan också ha en viss påverkan på andra tillsynsområden, exempelvis om fler företag går i konkurs eller om konjunkturen medger att fler vågar starta nya företag. Än så länge har ingen minskning av antalet tillsynsobjekt kunnat noteras och bedömningen är att det inte kommer att bli någon större påverkan. Detta beror på att små företag oftast finns inom den behovsprioriterade tillsynen och inte får regelbunden tillsyn, om de alls omfattas av nämndens tillsyn.

Miljöstrategiskt arbete, miljöövervakning och analys

Malmö stad har höga ambitioner och ska gå före i miljö- och klimatarbetet. Som en av EU:s 100 utpekade städer är Malmö med och leder utvecklingen framåt för att bli klimatneutrala till 2030. Arbetet utgår från stadens miljöprogram som hanterar den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Miljönämndens roll är att processleda, stödja och samordna kommunens arbete med genomförandet av programmet och söka extern finansiering för olika åtgärder. Nämndens arbete med miljöprogrammet beskrivs närmare under avsnitten om prioriteringar och plan för kommunfullmäktigemålen.

Med utgångspunkt i kommunfullmäktiges budget för 2025 har det miljöstrategiska arbetet fortsatt fokus på både klimatanpassning för att öka stadens motståndskraft mot klimatförändringarnas konsekvenser, och en grön, ambitiös, effektiv och rättvis klimatomställning.

Internationellt samarbete och kunskapsutbyte med städer i Europa är viktigt för det miljöstrategiska arbetet så att nämnden ska kunna dra fördel av andra städers erfarenheter samt för att kraftsamla insatser för att påverka bland annat lagstiftning i en för Malmö gynnsam riktning. Ur det perspektivet är det därför positivt att Malmö tilldelats värdskapet för Eurocities miljöforumsmöte 2025. Eurocities är ett nätverk av ungefär 200 större europeiska städer i 38 länder som tillsammans representerar 130 miljoner invånare. Vid mötet som hålls i december 2025 träffas cirka 200 deltagare för att diskutera och utbyta erfarenheter kring temat "Klimatomställning i samarbete", vilket kommer att bidra till Malmös arbete för en rättvis och jämlik klimatomställning.

Extern finansiering är en förutsättning för att Malmö stad ska kunna vara en föregångare och för genomförandet av stadens miljöprogram. Genom extern finansiering skapas möjlighet att växla upp kommunbidraget så att staden får ut mer nytta per skattekrona och miljönämnden kan fortsätta agera katalysator i stadens viktiga miljö- och klimatarbete. Genom att arbeta i projekt kan miljönämnden mobilisera viktiga aktörer för att tillsammans hitta innovativa lösningar. Konkurrensen om externa medel ökar samtidigt som Europa befinner sig i ett ansträngt ekonomiskt läge. Miljönämnden behöver fortsätta göra prioriteringar utifrån vilka åtgärder som ger störst effekt för en grön och hållbar stad. Samtidigt krävs medel för en central omställningsförmåga för att kunna arbeta samordnat och systematiskt med frågorna. Nämnden behöver även öka samarbetet med andra aktörer kring stadens projektportfölj.

Miljöövervakning, utifrån lagstyrning och nämndens reglemente, ger en lägesbeskrivning av tillståndet i miljön och varnar för störningar. Arbetet bygger på återkommande, systematiskt upplagda undersökningar. Genom övervakningen kan nämnden utvärdera resultat av genomförda åtgärder kopplat till bland annat stadens biologiska mångfald och blågröna infrastruktur. Malmö stads miljöövervakning är en viktig del av uppföljningen av miljöprogrammet. Miljöövervakningen är vidare ett prioriterat arbete för nämnden då det handlar om att säkra att barn och unga får en god livsmiljö exempelvis gällande luftkvalitet. EU har i december 2024 antagit ett nytt luftkvalitetsdirektiv med nya normer för luftkvalitet som ska uppfyllas senast 2030. Direktivet innehåller även nya krav på utvärdering av luftkvalitet och hur åtgärdsprogram för att förbättra luftkvalitet ska upprättas. De nya kraven ska vara genomförda i svensk lagstiftning senast den 11 december 2026.

Några av de mätningar som ska genomföras 2025 är luftkvalitetsmätningar vid Segemöllegatan för att kontrollera luftkvaliteten vid de bostadshus som ligger närmast Inre Ringvägen, och därefter i Västra Hamnen. Under föregående år påbörjades mätningar av försurande och övergödande ämnen samt tungmetaller i nederbörd, vilket kommer slutföras under 2025. I årets mätning analyseras även förekomst av PFAS i nederbörd för första gången. Nämndens mätningar av kväve- och fosforutsläpp från jordbruksmark utökas under 2025 med mätning av miljögifter i Risebergabäcken. Den första heltäckande inventeringen av grodor och kräldjur kommer genomföras under året, med särskilt fokus på att kartlägga förekomsten av Lökroda och Grönfläckig padda som båda är rödlistade och fridlysta.

Fairtrade och energirådgivning

Malmö är diplomerad som en Fairtrade City och miljönämnden ansvarar för stadens Fairtrade City-kansli som arbetar för ökad rättvis handel och ökad andel etisk konsumtion. 2025 fortsätter miljönämnden med att ytterligare integrera det arbetet med nämndens övriga arbete i syfte att uppnå fler synergier för en ökad måluppfyllelse. Under året avser Fairtrade City-kansliet fokusera på två tematiska spår inom hållbar konsumtion och etisk handel: mat och textil. Arbetet med cirkulära flöden inom textil kommer

bedrivs i samarbete med Resurshubben, och en målsättning är att utforska möjligheten att skapa en samverkansyta för textila aktörer i Malmö. I samverkan med Malmö Food Council och stadskontorets näringslivsavdelning kommer Fairtrade City att vara delaktig i planeringen och genomförandet av Sustainable gastronomy week i Malmö under 2025.

Miljönämnden ansvarar enligt reglementet för stadens energi- och klimatrådgivning, Rådgivningen stöttar Malmöbor, föreningar samt små och medelstora företag så att de kan minska sin energianvändning och klimatpåverkan. Energimyndigheten har utifrån ett regeringsuppdrag föreslagit förändringar i energi- och klimatrådgivningen. Det kan påverka den kommunala energi- och klimatrådgivningen redan under 2025, men omfattningen är inte känd.

Nämndens prioriteringar

Miljönämndens prioriteringar för 2025 baseras på Malmö stads budget, lagar och andra övergripande styrdokument och nämndens reglemente.

Miljönämnden kommer under 2025 fortsätta arbetet med att säkerställa de vägledande principerna för Malmö stads rättighetsbaserade arbete i Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet genom att vidareutveckla och implementera metodstöd för prövning av barnets bästa och metodstöd för konsekvensbeskrivningar inom de andra rättighetsperspektiven. Metodstöden är en del av miljönämndens styrning och ledning av verksamheten för det rättighetsbaserade arbetet och ska användas i handläggning av ärenden och inför beslut. Syftet med materialet är att säkerställa att ingen diskriminering sker, att alla rättighetsperspektiv är övervägda inför beslut, samt att skapa möjlighet till inflytande för Malmöborna i frågor som påverkar dem. Ytterst bidrar arbetet till att Malmö stad uppfyller de mänskliga rättighetskonventioner som Sverige förbundit sig att följa och till en mer jämlik stad och jämlik kommunal service för alla Malmöbor.

Under 2025 kommer nämnden arbeta vidare med att integrera rättighetsperspektiven i alla delar av nämndens verksamhet.

Leda och samordna klimatomställningen

En av miljönämndens viktigaste uppgifter är att ytterligare öka takten i Malmös klimatomställning och att växla upp arbetet med stadens klimatanpassning för att Malmö ska öka sin förmåga att hantera effekter av ett förändrat klimat. Nämnden har fokus på insatser som bidrar till flera mål samtidigt och skapar mervärde för både miljön och de som bor och verkar i Malmö. Ambitionen är en grön och rättvis omställning och klimatanpassning där ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet samverkar. Nämnden leder stadens arbete med att ta fram färdplaner för omställningsområden inom Klimatomställning Malmö och Malmös natur- och miljöarbete.

Nämndens uppdrag att leda och samordna klimatomställningen är komplext; staden växer, Malmö stads ekonomi är fortsatt ansträngd och

energiförsörjningen i södra Sverige är liksom tidigare ansträngd. Många av förutsättningarna för klimatomställningen beslutas i EU och på nationell nivå. Det finns ett fortsatt behov av att nämnden arbetar för ökad kunskap och förändringar i policyer och regelverk inom området.

Idag är Malmö en föregångare inom klimatomställningen i Europa och Sverige. Samtidigt behöver Malmös klimatomställningsarbete ständigt utvecklas. Externa aktörers perspektiv är värdefulla för att säkerställa ett kvalitetssäkrat arbetssätt. Under 2025 kommer samarbetet med Lunds universitet och Malmö universitet samt ledande kunskapsaktörer som till exempel RISE (research institute of Sweden) förstärkas. Aktörerna kommer analysera de olika delarna av Klimatomställning Malmös arbetssätt med målsättningen att identifiera utvecklingsmöjligheter och ge konstruktiva förslag. Områden som kommer analyseras är exempelvis färdplaner, beslutsstöd och aktörssamverkan.

Miljönämnden arbetar för att accelerera insatser och mobilisera de aktörer som krävs för en grön och rättvis klimatomställning och klimatanpassning. Ett viktigt redskap är Klimatomställning Malmö där miljönämnden arbetar tillsammans med aktörer inom olika omställningsområden för att minska Malmös klimatpåverkan. Arbetet inom Klimatomställning Malmö utgår från ledande forskning och analyser av hur Malmö mest effektivt kan nå klimatmålen samtidigt som fler samhällsvinster skapas såsom en bättre livsmiljö och fler arbetstillfällen. Nämnden arbetar för att identifiera synergier inom arbetet kopplat till klimatomställning och klimatanpassning då flera av de insatser som Malmö behöver göra framöver har bäring på båda områdena. Ett exempel är biokolen och dess potential för Malmö. En nyttoprodukt som biokol kan skapas genom att ta hand om organiska restprodukter som annars riskerar att gå till spillo. Miljö- och klimatpåverkan minimeras, en kolsänka skapas som kan binda koldioxid, odlingsjord förbättras och blir mer näringsrik och därigenom kan även den biologiska mångfalden öka. Under 2025 ska förutsättningarna för kolinlagring i jordbruksmark kartläggas och dess potential som kompensationsåtgärd analyseras.

Som en av 30 utvalda pilotstäder inom EU har Malmö rollen att ytterligare driva på arbetet med målsättningen att uppnå klimatneutralitet år 2030. Att gå före och visa vägen innebär ett högt tryck och höga förväntningar på förflyttningar och resultat. Klimatomställningen behöver vara inkluderande och rättvis för att samtidigt kunna bidra till ökad jämlikhet och minskad segregation. Genom noga avvägda arbetssätt kan nämnden bidra till synergier mellan målområden, exempelvis genom att belysa frågor som rör barn och unga och trygghet och rättvisa ur ett klimatperspektiv. För att lyckas med klimatomställningen krävs både arbete för en systemomställning på övergripande nivå, och att stadens nämnder och bolag kraftsamlar och fördelar resurser för att arbeta tillsammans på lokal nivå i stadens geografier med de som bor och verkar i området. Stadens verktyg behöver användas på ett effektivt sätt och bland annat miljö- och hälsotillsynsarbetet är en viktig pusselbit i genomförandet av stadens miljöprogram. Samtidigt är det nödvändigt att verka för att Malmö blir mer resiliert mot klimatförändringar, främjar hållbarhet i alla beslut samt arbetar

för att möjliggöra inkluderande tillväxt som tar vara på möjligheter. Insatser för att klimatanpassa Malmö kan också ge positiva effekter på den biologiska mångfalden.

Nämnden redogör mer detaljerat för arbetet med att leda och samordna klimatomställningen under avsnittet Plan för kommunfullmäktigemål.

Samarbete som möjliggörare

Ett prioriterat område för miljönämnden är att utveckla dels det interna samarbetet mellan nämndens egna verksamheter, dels samarbetet med andra nämnder och bolag samt externa aktörer.

Samarbete med Malmö stads andra nämnder är avgörande för att nå de miljö- och klimatrelaterade målen i stadens styrdokument. Detta gäller såväl inom tillsynen som i det miljöstrategiska arbetet. Inom Malmö stads verksamheter finns många samsarbetsarenor som ständigt utvecklas utifrån de behov som finns med grund i de politiska prioriteringarna.

Samarbete och dialog med storstäderna och andra kommuner i framkant förekommer också löpande, exempelvis i syfte att likrikta eller utveckla tillsynen, eller i samband med remisser från statliga myndigheter eller regeringen.

Under hösten 2024 har arbete genomförts för att hitta samsarbetsmöjligheter och synergier mellan nämndens verksamheter för att kunna använda varandra som hävstång och få mer kraft i arbetet för ett hållbart Malmö. Ett antal samsarbetsområden har identifierats med utgångspunkt i färdplanerna för Klimatomställning Malmö och Malmös natur- och miljöarbete. Bland annat kommer avdelningen för miljö- och hälsoskydd ha en fortsatt aktiv roll i projektet Kraftsamling för cirkulär ekonomi inom bygg- och anläggningssektorn. Miljöstrategiska avdelningen och avdelningen för miljö- och hälsoskydd arbetar även tillsammans med frågor som rör kretsloppsplanen, markföreningar vid flytt av träd, och utredning av PFAS. Ytterligare möjligheter har identifierats kopplat till Resurshubben som syftar till att samla aktörer för att underlätta samverkan kring lokala resursflöden som finns i Malmö. En verksamhets restresurser kan bli en värdefull resurs för någon annan. Under 2025 kommer också samarbetet mellan Tryggare Malmö och miljö- och hälsoskyddsverksamheten utvecklas för att åstadkomma en än mer proaktiv och uppsökande tillsyn, det är identifierat behov av att prioritera miljöbrott med fokus på avfallshantering för att öka effekten med avseende på både trygghet och miljönytta.

Service - fokus i allt vi gör

En god service är avgörande för att skapa en positiv upplevelse. Genom att balansera effektivitet med rättssäkerhet och ge snabb och kvalitativ service kan behoven hos de som miljönämnden finns till för tillgodoses. Vid rådgivning, tillsyn och kontroll samt inom ramen för miljönämndens projekt ska Malmöbor, verksamhetsutövare och samsarbetspartners känna förtroende för nämndens verksamhet, få ett professionellt och likvärdigt

bemötande och uppleva att nämnden arbetar serviceinriktat.

Som en del i att förbättra näringslivets ramvillkor arbetar nämnden för att utveckla den serviceinriktade myndighetsutövningen. Då det ska vara lätt att göra rätt kommer nämndens arbete med tillgänglighet och bemötande, klarspråk, e-tjänster och webb fortsätta att utvecklas under 2025 och framåt. Samarbete avseende serviceuppdraget både inom Malmö stad och med branschorganisationer har stor betydelse för utvecklingen av det kommunala serviceuppdraget.

Digitalisering kan skapa möjligheter att förbättra servicen gentemot företag och Malmöbor samt för att utveckla arbetssätt. Miljönämnden antog under 2022 en strategi för verksamhetsutveckling och digitalisering. Ett digitalt team bildades för genomförandet och ansvarar bland annat för omvärldsbevakning, samordning och utveckling inom det digitala området.

Sommaren 2024 omfördelades befintliga resurser inom förvaltningen för att ge bättre förutsättningar för att öka takten i digitaliseringsarbetet. Arbete pågår med att se över digitaliseringsorganisationen för att ytterligare öka takten i arbetet. Bland annat ska en flerårig utvecklingsplan tas fram och samarbetet med stadens IT- och digitaliseringsavdelning (ITD) ska öka.

Arbetet med att utveckla nämndens e-tjänster har pågått under en lång period då det har saknats en integration mellan nämndens verksamhetssystem och e-tjänsteplattformen. Under våren 2024 kom integrationen på plats och har testats.

Under våren 2025 kommer förvaltningen att lansera de fyra första e-tjänsterna som är fullt integrerade med verksamhetens dokument- och ärendehanteringssystem. E-tjänsterna förenklar både för Malmöbor och andra aktörer samt leder till effektivare handläggning av ärenden. Under 2025 fortsätter arbetet med att lansera integrerade e-tjänster och att omvandla resterande blanketter till e-tjänster.

Miljönämndens arbete med att utveckla servicen till verksamhetsutövare och Malmöbor bidrar till kommunfullmäktigemålen "Malmö stad arbetar för att skapa goda villkor och förutsättningar för stadens attraktivitet och näringsliv" och "Malmö stad ger en god och likvärdig service vilket beskrivs i avsnittet Plan för kommunfullmäktigemål.

Behålla och stärka kompetens

Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder kompetensutveckling och lärande behöver fortsätta att utvecklas. För att möta de nuvarande och framtida kompetensbehoven ser nämnden att en fokusförflyttning kan vara nödvändig och att verksamheten rör sig i en riktning mot ett vidgat karriärsbegrepp och breda kompetenser.

Inför rekrytering är det viktigt att arbeta med väl gjorda behovsanalyser för att säkra att det är det verkliga behovet i verksamheten som uppfylls, blandade kompetenser bedöms vara av vikt för att möta framtida krav och förväntningar på det offentliga.

Ett gott ledarskap och medarbetarskap är avgörande för att attrahera och bibehålla kompetens. Nämnden kommer att arbeta med att förtydliga roller och förväntningar kopplat till medarbetarskap och ledarskap. Nämnden kommer även att fortsätta arbetet med att utveckla ledarskapet bland annat genom att chefer går Malmö stads ledarskapsutbildning.

Samtidigt som konkurrensen om arbetskraft ökar är söktrycket lågt till utbildningar inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdet. Detta kan tyda på att arbetet som inspektör inte anses vara lika attraktivt som tidigare. Då tillgången på inspektörer över landet är begränsad är det en växande utmaning att få utbildade inspektörer att räcka till för att försörja landets alla kommuner. Miljönämnden ser att de utmaningar som finns inom kompetensförsörjningsområdet inte kan lösas fullt ut på kommunal nivå, utan måste ske i samverkan mellan aktörer från olika samhällssektorer regionalt och nationellt.

Miljönämnden redogör utförligare för arbetet med att vara en attraktiv och inkluderande arbetsgivare med en god kompetensförsörjning i avsnittet Plan för kommunfullmäktigemål.

Utvecklade arbetssätt

Med en föränderlig omvärld, ett ökande tillsynsuppdrag och ett ambitiöst klimatstrategiskt arbete ser miljönämnden att dess verksamheter behöver frigöra tid för grunduppdraget genom förenkling, planering och optimering av arbetet. Utmaningen är att hitta en väl avvägd nivå som uppfyller nationella krav på till exempel rapportering. Komplexiteten i det kommunala uppdraget driver utvecklingen av nya arbetssätt och ställer krav på organisationen att bli mer flexibel, utforskande och innovativ.

Miljönämnden ser också att en uppföljande satsning på klarspråk kan användas för att bidra till att främja demokrati och rättssäkerhet genom ökad tydlighet i beslut och myndighetsspråk. Klarspråk kan också minska så kallad onödigt efterfrågan, som till exempel när en verksamhetsutövare söker kontakt för att man inte har förstått en instruktion eller ett beslut.

För att säkerställa att myndighetsutövningen följer gemensamma ramar med kommunal service i fokus, behöver interna processer och strukturer stödja handläggarnas arbete. Det handlar om att arbeta med och förhålla sig till grundläggande värden som rättssäkerhet, samhällsekonomisk konsekvensanalys med tydliga avvägningar i en helhet. Nämnden ser att ett utvecklat handläggarstöd, som syftar till enhetlighet och tydlighet samt som bistår med prioriteringsavvägning, är viktigt särskilt inom miljö- och hälsoskyddstillsynen.

Arbetet med att uppdatera rutiner, handläggarstöd och beslutsmallar pågår fortlöpande både ur ett verksamhetsperspektiv och för att öka effektiviteten i handläggningen. Under 2025 kommer det bland annat att tas fram en rutin för operativ tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet och en gemensam handbok för inspektörsrollen.

Att arbeta med verksamhetsutveckling genom digitalisering ses som viktigt att prioritera inte bara för att höja servicenivåerna till de vi finns till för utan också för att öka effektivitet, minska administration och frigöra tid. Handläggarna kan då lägga mer tid på värdeskapande arbete för Malmös invånare och företag.

I arbetet med att effektivisera administrationen genomfördes under 2024 en organisationsförändring som samlade nämndens administrativa assistenter i en gemensam enhet med syfte att arbeta mer enhetligt och effektivt. Professionaliseringen av assistentrollen fortsätter under 2025 genom upparbetande av gemensamma rutiner och arbetssätt. Tillhörigheten till en och samma enhet innebär även samplanering och möjligheter till kollegialt lärande samt minskad sårbarhet.

Utvecklingsarbete för att stärka det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter

Kommunfullmäktige antog 2022 "Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet". I det här avsnittet beskrivs nämndens utvecklingsarbete för att stärka det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter.

Miljönämnden kommer under 2025 fortsätta arbetet med att säkerställa de vägledande principerna i Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet genom att vidareutveckla och implementera metodstöd för prövning av barnets bästa samt för konsekvensbeskrivningar inom jämlikhet, jämställdhet och antidiskriminering. Metodstöden är en del av miljönämndens styrning och ledning av verksamheten för det rättighetsbaserade arbetet och ska användas i handläggning av ärenden och inför beslut. För barn och unga innebär detta att deras rätt till goda, trygga och hälsosamma uppväxtvillkor långsiktigt kan stärkas. Syftet med metodstöden är att säkerställa att ingen diskriminering sker, att alla rättighetsperspektiv är övervägda inför beslut, samt att skapa möjlighet till inflytande för Malmöbor i frågor som påverkar dem.

Nämnden fortsätter att beakta kommunfullmäktiges planer "Fri från våld", "Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteterna" samt "Plan mot islamofobi och antimuslimsk rasism". Dessa antagna planer riktar sig till grupper av Malmöbor som är särskilt utsatta med risk att utsättas för diskriminering och att inte få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda. Minoritetsgrupperna omfattas även av särskilda rättigheter enligt minoritetslagstiftningen, vilket nämnden har fokus på enligt nämndens handlingsplan för nationella minoriteten romer. Fler handlingsplaner kan tillkomma. Kommunstyrelsen leder implementeringsarbetet av policyn för mänskliga rättigheter med syfte att utveckla ett systematiskt arbetssätt och stöd till nämndernas arbete med policyn. De avser även att förtydliga vad som förväntas av nämnderna inför

antagandet av nya handlingsplaner inom det rättighetsbaserade arbetet.

De vägledande principerna för ett rättighetsbaserat arbete enligt policyn kommer fortsätta att implementeras i alla delar av nämndens verksamhet. Detta kommer att beaktas vid rådgivning, tillsyn och kontroll, särskilt i utsatta områden till Malmöbor som har svårare att få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda. Inom projektverksamheten kommer nämnden fortsätta arbeta för en grön, rättvis och inkluderande klimatomställning för alla Malmöbor och verksamheter.

Sammantaget kommer miljönämndens implementering av policyn för mänskliga rättigheter bidra till en mer jämlik och inkluderande stad för Malmöborna med minskad segregation, där skillnader i hälsa och ojämlika livs- och uppväxtvillkor motverkas inom ramen för nämndens uppdrag. Detta bidrar särskilt till att barn och unga får trygga, goda och hälsosamma uppväxtvillkor och deras rätt till en hållbar framtid med minskade klimatrelaterade risker. Alla Malmöbor förväntas även få tillgång till jämlik och likvärdig kommunal service fri från diskriminering. Mer information finns under planeringskommentarerna för kommunfullmäktigemålen.

Plan för kommunfullmäktigemål

Kommunfullmäktiges mål i budgeten ska bidra till en effektiv styrning och god ekonomisk hushållning. Målen är långsiktiga och gäller för innevarande mandatperiod. De anger ett fåtal utvecklingsområden för hela staden där nämnder och styrelser behöver kraftsamla för att åstadkomma en tydlig förflyttning.

Utpekade nämnder ansvarar för att planera bidrag för de kommunfullmäktigemål som de omfattas av. Nämnden ska även övergripande beskriva hur bidragen ska följas upp. Planeringen ska beskriva hur bidragen förväntas leda till förflyttning mot kommunfullmäktigemålen, för året och mandatperioden.

Här beskrivs nämndens planerade bidrag till respektive kommunfullmäktigemål. Nämndens möjlighet att bidra till målen återfinns inom nämndens specifika verksamhet och de förutsättningar som den ger. Grundläggande i allt arbete som miljönämnden utför är att det ska skydda och gynna miljö, klimat samt människors hälsa och livsvillkor, och på så vis bidrar mycket av det arbete som pågår inom nämndens verksamhet till kommunfullmäktigemålen. De insatser som nämnden väljer att lyfta fram som bidrag i Plan för kommunfullmäktigemål fokuserar dock på områden inom nämndens verksamhet där nämndens insatser kan få som störst genomslag i förhållande till målen.

Miljönämndens uppföljning av bidragen till kommunfullmäktigemålen utgörs av en analys av nämndens arbete med bidraget till målet. Analysen kompletteras med kvalitativa och kvantitativa indikatorer.

Uppföljning av nämndens bidrag till samtliga mål sker i samband med delårsrapport och årsanalys.

Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 1 Ingen fattigdom
- 2 Ingen hunger
- 3 God hälsa och välbefinnande
- 4 God utbildning för alla
- 5 Jämställdhet
- 10 Minskad ojämlikhet
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar

Pågående arbete inom miljönämndens verksamhet som bidrar till målet

Grunden i miljöbalken är att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer kan leva i en hälsosam och god miljö. Miljönämnden bidrar till målet att skapa goda uppväxtvillkor för barn och unga i Malmö genom att bidra till hälsosamma livsmiljöer. Hälsa är en mänsklig rättighet och för barn och unga som inte råder över sina egna livsmiljöer är det offentligas ansvar extra stort. Miljönämnden bidrar till att barn och unga får en hälsosam uppväxt genom regelbunden tillsyn av till exempel bostäder, förskolor, skolor och badanläggningar och genom att bedriva tillsyn kopplat till industrier och andra verksamheter som kan orsaka exempelvis buller, utsläpp eller föroreningar.

En hälsosam bostadsmiljö är central för barn och ungas möjlighet att vidhålla en god hälsa. Boende i socioekonomiskt svaga områden kontaktar i mindre utsträckning tillsynsmyndigheten vid problem i boendemiljön, och genom nämndens arbete med uppsökande bostadstillsyn tryggas Malmöbornas likvärdiga tillgång till denna del av nämndens verksamhet, och bidrar till att barn och unga får en hälsosam boendemiljö oavsett var i staden de bor. Ytterligare en del i att bidra till goda uppväxtvillkor för barn och unga är att verka för ökad trygghet i miljöer där barn och unga vistas. I de riskvärderingar som ligger till grund för planeringen av nämndens tillsynsarbete tas särskild hänsyn till barnets bästa. Inom ramen för Tryggare Malmö utför nämnden samordnad tillsyn av till exempel olovliga boenden och olovliga samlingslokaler, som kan anses utgöra riskmiljöer för barn och unga. Miljönämnden arbetar även för att nå miljöprogrammets målsättning om att Malmöbornas exponering för skadliga ämnen ska minska, exempelvis genom att samordna genomförandet av Malmö stads kemikalieplan och införandet av ett kemikaliehanteringssystem för stadens förvaltningar. Nämnden arbetar även för att luftföroreningshalter och bullernivåer ska ligga på en nivå som ger förutsättningar för god hälsa, trivsel och rekreation. Vartannat år kartläggs luftkvaliteten vid samtliga förskolor och skolor som ett led i uppföljningen av stadens miljöprogram och var femte år kartläggs bullersituationen vid förskolor och skolor i anslutning till den omfattande bullerkartläggning som Malmö stad utför. Genom att vara rådgivande i bullerfrågor kopplat till den fysiska planeringen av staden kan nämnden bidra till att möjliggöra en aktiv fritid genom att rekreativa ytor planeras så att barn och ungas fritidsaktiviteter inte ger upphov till störande buller för omgivningen.

Planering för mandatperioden – miljönämndens prioriterade inriktningar för att bidra till förflyttning mot målet under mandatperioden

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målet genom att inom ramen för nämndens tillsynsarbete arbeta för att miljöer där barn och unga vistas är hälsosamma och trygga. Nämnden kommer också att bidra genom att fortsätta samordna arbetet inom

Klimatomställning Malmö och inom den övergripande processen för Malmös miljö- och naturarbete, vilka är arbetsprocesserna för genomförandet av Malmö stads miljöprogram 2021-2030. Nämndens miljötillsyn är ett viktigt styrmedel för genomförandet av miljöprogrammet. Klimatförändringarna påverkar barn och ungas uppväxtvillkor negativt. Genom att arbeta med klimatomställningen och med att anpassa staden till rådande klimatförändringar kan miljönämnden bidra till att skydda barn och unga mot klimatrelaterade risker. Arbetet bidrar till exempel till att möjliggöra att barn slipper växa upp i områden som är mer utsatta för följderna av ett förändrat klimat, och till att alla barn ska ha tillgång till rekreativa naturvärden.

Planering för året – miljönämndens plan för att bidra till målet under 2025

Under 2025 kommer miljönämnden att fortsätta bedriva tillsyn där barn och unga vistas, samt i socioekonomiskt svaga områden där den upplevda otryggheten är större. Genom detta arbete ger miljönämnden barn och unga bättre förutsättningar till en närmiljö där fastighetsägare och verksamheter följer rådande lagstiftning och med det även bättre förutsättningar för ett gott liv med säkra lokaler, boendemiljöer, livsmedel och produkter.

Genom att prioritera branscher som har stor påverkan för barn och unga bidrar hälsoskyddstillsynen till målet. Branscher som särskilt har fokus på barn och unga är förskole- och skoltillsynen, bostadstillsynen, badtillsynen och omsorgsboendetillsynen. Under 2025 kommer ett arbete genomföras för att effektivisera tillsynen på omsorgsboenden för att möjliggöra fler tillsynsbesök. Tillsyn av förskolor har fortsatt prioritet då tidigare tillsynsomgångar har visat på avvikelser. Även tillsyn av grundskolor och gymnasieskolor har hög prioritet till följd av lagstiftning, koppling till kommunfullmäktigemål, samt Malmö stads fokus på barn och unga. Tillsyn på skolor och förskolor utförs cirka var tredje år. Under 2024 har tillsyn på förskolor utförts, och resterande förskolor kommer att få tillsyn under 2025. Skolor återkommer i den planerade tillsynen först 2026.

Utöver det pågående övergripande arbetet med genomförandet av Malmö stads miljöprogram kommer nämnden under året att verka för att utveckla arbetet med bullervärden med fokus på förskolor och skolor, bostäder och naturområden.

Uppföljning av miljönämndens bidrag för 2025

Miljönämndens bidrag till målet "Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor" följs upp i samband med delårsrapport och årsanalys genom:

- Procentuell andel utförd styrd tillsyn på förskolor och skolor jämfört med tillsynsplanen. Önskat utfall är 100 procent.

Målområde - En attraktiv stad för arbete och hållbar tillväxt

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att skapa goda villkor och förutsättningar för stadens attraktivitet och näringsliv

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 5 Jämställdhet
- 7 Hållbar energi för alla
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 10 Minskad ojämlikhet
- 11 Hållbara städer och samhällen
- 12 Hållbar konsumtion och produktion
- 13 Bekämpa klimatförändringarna
- 14 Hav och marina resurser
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar

Pågående arbete inom miljönämndens verksamhet som bidrar till målet

Miljönämnden har kontaktytor med näringslivet både genom nämndens miljöstrategiska arbete och genom nämndens tillsyns- och kontrollarbete. Goda villkor och förutsättningar för stadens attraktivitet och näringsliv kan och ska gå hand i hand med en grön och rättvis klimatomställning. Näringslivets förmåga att vara innovativt och ställa om är avgörande för att främja en hållbar tillväxt.

Miljönämnden bidrar till att skapa goda villkor och förutsättningar för stadens attraktivitet och näringsliv i rollen som möjliggörare för grön tillväxt genom att arbeta för att accelerera insatser och mobilisera de aktörer som krävs. Inom arbetsprocessen Klimatomställning Malmö samarbetar nämnden tillsammans med aktörer inom olika omställningsområden för att minska Malmös klimatpåverkan. För att skapa förutsättningar för samarbetet har lokala klimatkontrakt lanserats där företag, organisationer och akademi åtar sig att bidra med egna formulerade klimatåtaganden. Malmö stad lovar bland annat att leda omställningen, möjliggöra testbäddar i Malmö, möjliggöra nya samarbeten och identifiera möjligheter till att söka extern finansiering.

Som en del i att förbättra näringslivets ramvillkor arbetar nämnden för att utveckla den serviceinriktade myndighetsutövningen. Rådgivning och service är en naturlig del av myndighetsutövningen som ska underlätta för

företagen. Rådgivning prioriteras särskilt mot nyetablerade verksamheter. Kontinuerligt arbete pågår för att ha aktuell och tydlig information på malmo.se, samt för ett utvecklat handläggarstöd för att effektivisera tillsynsarbetet.

Genom tillsynen bidrar nämnden med ökad trygghet för malmöborna samt för de som är yrkesverksamma i staden, trygghet är en del av en attraktiv stad. Nämnden bidrar också till en sund konkurrens inom näringslivet genom arbetet med tillsyn och kontroll. Genom tillsynen skapar nämnden rättvisa förutsättningar för verksamheterna i Malmö.

Planering för mandatperioden – miljönämndens prioriterade inriktningar för att bidra till förflyttning mot målet under mandatperioden

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målet genom att vidareutveckla nämndens serviceinriktade myndighetsutövning i syfte att bidra till att förbättra näringslivets ramvillkor.

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till målet genom att fortsätta processleda Klimatomställning Malmö. Det långsiktiga arbetet kopplat till kommunfullmäktigemålet bedrivs genom framtagande och genomförande av färdplaner inom olika identifierade omställningsområden, till exempel elförsörjning och cirkulär ekonomi. Nämnden kan bidra till en grön tillväxt genom att verka för att skapa förutsättningar för näringslivet att etablera sig och växa på ett hållbart sätt. En del i detta är att inom Klimatomställning Malmö samordna Malmö stads arbete för ett mer leveranssäkert energisystem och verka för att öka tillgången på tillförlitlig, prisvärd och hållbar energi. Genom det arbetet bidrar nämnden till att förbättra näringslivets möjligheter att bedriva verksamhet och i förlängningen till stadens attraktivitet och en grön tillväxt.

Planering för året – miljönämndens plan för att bidra till målet under 2025

Under 2025 kommer miljönämnden att fortsätta utveckla den serviceinriktade myndighetsutövningen genom att bland annat stärka samarbetet mellan verksamheten för livsmedelskontroll och miljö- och hälsoskydd och Malmö stads kontaktcenter och företagslotsen i syfte att fler frågor kan hanteras i första linjen. Kontaktcenter är malmöbornas väg in till kommunen och deras uppdrag är att göra det enkelt för malmöbor och företagare att komma i kontakt med kommunen och att svara på inkommande frågor. Företagslotsen hjälper blivande och befintliga företagare att hitta rätt bland tillstånd och regler kopplat till företagande i Malmö. Genom att fler malmöbor och verksamhetsutövare får svar på sina frågor i sin första kontakt med kommunen så ökar servicenivåerna samtidigt som tid frigörs inom nämndens verksamheter.

Kontinuerligt sker förbättringar av informationen på till exempel malmo.se och i arbetet med verksamhetsutveckling genom digitalisering planeras ett fortsatt arbete för att lansera e-tjänster som är integrerade med verksamhetens ärendesystem och att omvandla blanketter till integrerade e-tjänster.

Arbetet med genomförandet av miljöprogrammet genom Klimatomställning Malmö fortsätter och under 2025 kommer miljönämnden att fortsätta utvecklingen av konceptet Resurshubben och andra samverkansarenor. Resurshubben lanserades våren 2024 med syfte att samla lokala aktörer som vill driva på omställning till cirkulär ekonomi. Nämnden kommer även arbeta vidare med att utveckla ytterligare samverkansarenor inom ramen för Klimatomställning Malmö under året.

Nämnden ska fortsätta det arbete som påbörjats under 2024 inom ramen för budgetuppdraget om rimliga elpriser, samt utifrån "Det här vill Malmö" bedriva nationellt strategiskt påverkansarbete inom det prioriterade området "långsiktig, stabil och hållbar elförsörjning".

Förutom att kontrollera miljöbalkens regler och myndigheternas och domstolarnas beslut följs ska tillsynsmyndigheten vidta de åtgärder som behövs för att verksamhetsutövare ska följa reglerna. Genom rådgivning och information ska tillsynsmyndigheten underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter. Under 2025 kommer kompetensstärkande insatser genomföras för att stärka inspektörerna i den rådgivande rollen och om hur serviceskyldigheten bäst balanseras mot rollen som myndighet.

Uppföljning av miljönämndens bidrag för 2025

Miljönämndens bidrag till målet "Malmö stad arbetar för att skapa goda villkor och förutsättningar för stadens attraktivitet och näringsliv" följs upp i samband med delårsrapport och årsanalys genom:

- Utvärdering av arbetet med sektorsövergripande samarbetsarenor. Målsättningen är att genomföra samverkansarenor för samtliga sju omställningsområden tillsammans med externa aktörer.
- Sveriges kommuners och regioners så kallade Insiktsmätning där resultatet för Nöjd-kund-index (NKI) ska öka jämfört med föregående år.

Insikt är en årlig servicemätning av kommunernas myndighetsutövning. Syftet med undersökningen är att följa upp hur kommunens service utvecklas i termer av kundupplevd kvalitet. Frågor ställs inom sex olika serviceområden; information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet samt tre övergripande kundnöjdhetsfrågor (NKI, nöjd kund index). Insikt riktar sig endast till verksamhetsutövare och fastighetsägare och är därmed inte ett heltäckande mått på hur nämnden uppfattas. Resultatet för 2023, vilket blev tillgängligt i april 2024, för de tre myndighetsområdena var ett NKI-värde om 79 av 100 för livsmedelskontrollen, 62 för miljöskyddet och 70 för hälsoskyddet. De serviceområden med störst förbättringspotential är:

- Kompetens och då främst förmågan att ge råd och vägledning hos livsmedelskontrollen och miljöskyddet.
- Effektivitet framför allt avseende rutiner för handläggning hos miljöskyddet.

- Rättssäkerhet med avseende på motivering av ställningstaganden och beslut hos hälsoskyddet.

Den önskade förflyttningen är att resultatet ska förbättras.

Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen

Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 1 Ingen fattigdom
- 6 Rent vatten och sanitet för alla
- 11 Hållbara städer och samhällen
- 13 Bekämpa klimatförändringarna
- 14 Hav och marina resurser
- 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Planeringskommentar

Miljönämndens roll kopplat till målområdet

Miljönämnden är liksom övriga nämnder och bolag i Malmö stad en del av Malmö stads organisation och har därmed samma ansvar för att minimera den egna organisationens miljö- och klimatpåverkan. Men miljönämnden har också ett särskilt ansvar kopplat till hela målområdet eftersom nämnden enligt reglementet ska processleda, stödja och samordna stadens miljö- och klimatarbete för en hållbar utveckling.

Utgångspunkten för detta uppdrag är att samordna genomförandet av Malmö stads miljöprogram 2021 - 2030 som är Malmös lokala agenda för den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Det är inom arbetet med miljöprogrammet som nämnden har som störst möjlighet att bidra till de tre målen i målområdet, eftersom miljöprogrammets mål till stor del överlappar eller är likställda med målen i Malmö stads budget 2025.

Det långsiktiga arbetet kopplat till målen bedrivs inom processen Klimatomställning Malmö och framtagande och genomförande av färdplaner. Färdplanerna beskriver var staden befinner sig i relation till målen i miljöprogrammet, vad som krävs för att nå målen 2030 och pekar ut riktningen för det fortsatta arbetet. Inom uppdraget med att samordna genomförandet av Malmö stads miljöprogram agerar miljönämnden möjliggörare av förändring genom att omvärldsbevaka och analysera miljöläget samt kommunicera nuläge och vad som behöver göras för att målen ska uppnås, såväl till de olika verksamheterna inom Malmö stad som

till aktörer utanför Malmö stad. Nämndens insatser för att bidra till målen handlar alltså till största delen om att bidra med fakta och kunskap, följa upp förflyttningar, mobilisera andra nämnder, näringsliv, föreningsliv och akademien och skapa samarbetsytor för att möjliggöra de nödvändiga förändringarna.

Inom ramen för nämndens grunduppdrag att samordna Malmö stads miljö- och klimatarbete ansvarar miljönämnden också för uppföljning av Malmö stads koldioxidbudget. Miljönämnden har även ansvaret för stadens miljöbarometer där det går att följa miljöläget i Malmö samt uppföljningen av miljöprogrammets mål. Miljönämnden ansvarar också för framtagande och löpande revideringar av stadens övergripande klimatfärdplan.

Pågående arbete inom miljönämndens verksamhet som bidrar till målet

Ett viktigt verktyg i nämndens miljöstrategiska arbete är extern finansiering, vilken gör det möjligt för nämnden att växla upp sina insatser ytterligare. Miljönämnden arbetar med att utveckla arbetet med extern finansiering för att kunna få så mycket medel som möjligt till miljö- och klimatarbetet och för att skapa fler och utökade samarbeten med andra aktörer. Malmö har exempelvis valts ut i NetZeroCities pilotprogram med särskilt finansiellt stöd för att ytterligare kunna driva på arbetet med att bli en klimatneutral stad.

Genomförandet av miljöprogrammets klimatmål förverkligas i processen Klimatomställning Malmö. Genom Klimatomställning Malmö har miljönämnden i uppdrag att identifiera vilka insatser som behöver prioriteras för att Malmö ska bidra till att den globala uppvärmningen i världen hålls under 1,5 grader. Mobilisering av aktörer sker bland annat genom Klimatkontrakt Malmö. Genom att signera lokala klimatkontrakt åtar sig företag, organisationer och akademi att bidra med egna formulerade klimatåtaganden. Malmö stad lovar bland annat att leda omställningen, möjliggöra testbäddar i Malmö, möjliggöra nya samarbeten och identifiera möjligheter till att söka extern finansiering. Malmöborna har möjlighet att välja bland ett antal klimatinsatser som presenteras på malmo.se och där det går att välja insatser utifrån storlek på klimatpåverkan och hur mycket pengar man kan spara.

Nämnden bidrar även till målet genom att arbeta med särskilt fokus på energifrågor inom ramen för nämndens tillsynsarbete i syfte att minska verksamhetsutövarnas energiförbrukning och på så vis minska klimatutsläppen. Inom livsmedelskontrollen ges rådgivning till förskolor och skolor om hur de kan minska matsvinnet. I samband med tillsynen av fordonsbranschen lämnar miljöinspektörerna över ett informationsblad om hur man kan få kostnadsfritt stöd av Malmö stads energi- och klimatrådgivning. Informationsbladet innehåller även energitips.

Miljönämnden bidrar även till målet genom att samarbeta med kulturnämnden för att via biblioteken möta och föra dialog med Malmöborna om klimatutmaningarna och om vad Malmöborna själva kan göra för att bidra till minskad klimatpåverkan.

Planering mandatperioden – miljönämndens prioriterade inriktningar för att bidra till förflyttning mot målet under mandatperioden

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målet genom att fortsätta arbetet med att processleda Klimatomställning Malmö. Det långsiktiga arbetet kopplat till kommunfullmäktigemålet bedrivs genom framtagande och genomförande av sju färdplaner inom Klimatomställning Malmös identifierade omställningsområden, till exempel nettonollorganisation, uppvärmning och klimatsmart konsumtion.

Planering för året – miljönämndens plan för att bidra till målet under 2025

Nämnden ska genomföra en insats avseende samarbetet med privata fastighetsägare kring klimatanpassning, i syfte att genom det arbete som bedrivs i Malmö påverka den nationella policyutvecklingen i frågan.

Som en del i det fortsatta övergripande arbetet inom Klimatomställning Malmö ska nämnden under 2025 utveckla stödet till kommunens nämnder och bolag för att öka omställningstakten.

Inom Klimatomställning Malmö ska samverkan med näringslivsaktörer utvecklas i omställningsområdena för att effektivisera genomförandet i enlighet med framtagna färdplaner. Arbetet med en modell för hur vi arbetar och följer upp förflyttningar kopplat till omställningen i stadens geografier ska vidare prioriteras.

Nämnden ska bidra i arbetet med budgetuppdraget avseende att utreda en modell för införande av en hållbarhets- och klimatinvesteringsplan.

Uppföljning av miljönämndens bidrag för 2025

Miljönämndens bidrag till målet "Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030" följs upp i samband med delårsrapport och årsanalys genom:

- En utvärdering av miljönämndens arbete med att nå målen om minskade koldioxidutsläpp, samt en analys av hur arbetet fortskrider. Önskad förflyttning är ökad genomförandegrad av åtgärder i framtagna färdplaner.
- En utvärdering av arbetet med att stödja Malmö stads arbete i målsättningen att bli en nettonollorganisation. Önskad förflyttning är ett ökat stöd till stadens nämnder och bolag
- Koldioxidutsläpp (kg) från förtroendevaldas och medarbetares flygresor samt tågresor som jämförelsetal. Önskat utfall är att bibehålla procentuell fördelning mellan tåg och flyg.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för ökad biologisk mångfald och ett ökat utbud av gröna miljöer i Malmö

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 2 Ingen hunger
- 3 God hälsa och välbefinnande
- 6 Rent vatten och sanitet för alla
- 11 Hållbara städer och samhällen
- 13 Bekämpa klimatförändringarna
- 14 Hav och marina resurser
- 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Planeringskommentar

Pågående arbete inom miljönämndens verksamhet som bidrar till målet

Genom att processleda genomförandet av miljöprogrammets målområden Ett Malmö med god livsmiljö och Ett Malmö med rik och frisk natur bidrar nämnden till kommunfullmäktiges mål för ökad biologisk mångfald och ett ökat utbud av gröna miljöer i Malmö.

Inom ramen för detta arbete arbetar nämnden med EU:s strategi för biologisk mångfald som antogs 2020, som en del i den så kallade gröna given. Enligt strategin ska särskilt fokus ligga på ekosystem som har högst potential när det gäller att fånga in och lagra koldioxid samt förhindra och minska effekterna av naturkatastrofer. I strategin fastställs även den övergripande ambitionen att vända den negativa utvecklingen för antalet pollinatörer och mångfalden senast 2030 som en del av en rad åtaganden och mål för restaurering av natur i EU.

Malmö är Sveriges snabbast växande storstad. I arbetet med de FN:s globala mål är stadsutveckling en viktig faktor, bland annat för att bekämpa klimatförändringarna och minska förlust av biologisk mångfald.

Behovet av klimatanpassning innebär att ytor även behöver anpassas för att rymma till exempel kustskydd mot höga havsvattenstånd och nedkylande grönska och andra lösningar för att hantera extremväder som skyfall och höga temperaturer. För att motverka att ekosystemtjänster försvinner i staden behövs multifunktionella ytor med ökad grönska och naturbaserade lösningar.

Planering mandatperioden – miljönämndens prioriterade inriktningar för att bidra till förflyttning mot målet under mandatperioden

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målet genom att fortsätta samordna den övergripande processen för Malmös natur- och miljöarbete. Det långsiktiga arbetet kopplat till kommun-

fullmäktigemålet bedrivs genom framtagande och genomförande av färdplaner för Klimatanpassning och Mer natur.

Planering för året – miljönämndens plan för att bidra till målet under 2025

Utöver det övergripande arbetet med samordning av processen för Malmös natur- och miljöarbete ska nämnden i samverkan med tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden och servicenämnden ta fram en genomförandeplan för att öka krontäckningen i identifierade områden med låg krontäckning och social sårbarhet för extremvärme. Riktade trädplanteringsprojekt ska genomföras i identifierade områden och är en del i arbetet med att implementera konceptet 3-30-300. Konceptet innebär att varje individ ska kunna se minst tre träd från sin bostad, att det ska finnas minst 30 procent krontäckning i varje område och att ingen ska ha längre än 300 meter till någon form av grönområde.

Under året ska nämnden fortsätta arbetet med intern kompetenshöjning och utveckling av testbäddar i grönblå frågor, i Nyhamnen och Sege Park.

Nämnden ska fortsätta stärka arbetet med klimatanpassning och naturbaserade lösningar genom samarbetet med Köpenhamn inom EU:s mission om klimatanpassning. Även samarbete och erfarenhetsutbyte inom Greater Copenhagen och FN:s resilienshubbar är fortsatt prioriterat.

Nämnden ska vidare arbeta med att följa upp och utvärdera stadens insatser för skyddade livsmiljöer och bevarandevärda arter, med syfte att knyta ihop berörda delar av miljöövervakningen, naturvårdsplanen och miljöprogrammet.

Uppföljning av miljönämndens bidrag för 2025

Miljönämndens bidrag till målet "Malmö stad arbetar för ökad biologisk mångfald och ett ökat utbud av gröna miljöer i Malmö" följs upp i samband med delårsrapport och årsanalys genom:

- En utvärdering av arbetet med utveckling av testbäddar i grönblå frågor. Önskad förflyttning är att testbäddar i grönblå frågor i Nyhamnen och Sege Park fylls med kvalitativt innehåll samt att erfarenhetsutbyte sker med Köpenhamns kommun för att få en koppling till klimatanpassningen av staden.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

7 Hållbar energi för alla

8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

- 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 13 Bekämpa klimatförändringarna

Planeringskommentar

Pågående arbete inom miljönämndens verksamhet som bidrar till målet

Tillräcklig, prisvärd och hållbar energiförsörjning är en förutsättning för Malmös klimatomställning. Miljönämnden samordnar stadens övergripande arbete med energifrågan.

Enligt Malmö stads miljöprogram och energistrategi ska Malmö år 2030 försörjas till 100 procent av återvunnen och förnybar energi. För att uppnå detta arbetar nämnden med nationellt påverkansarbete för ökad elproduktion och överföring av el, samt arbetar för att via vind- och solkraft öka den förnybara elproduktionen i Malmö. Vidare för nämnden dialog med grannkommuner och berörda aktörer samt samverkar med parterna i Skånes effektkommission för att uppnå högre lokal elproduktion.

Nämnden arbetar även för att stötta de boende och verksamma i Malmö med att stärka deras förmåga att påverka sin energisituation. Fokus är att stärka den egna rådigheten över energiförsörjningen i Malmö. Miljönämnden har också ett särskilt fokus på energifrågor i tillsyns- och kontrollarbetet i syfte att minska verksamhetsutövarnas energiförbrukning och på så vis öka energieffektiviseringen och minska klimatutsläppen.

Planering mandatperioden – miljönämndens prioriterade inriktningar för att bidra till förflyttning mot målet under mandatperioden

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till målet genom att fortsätta processleda Klimatomställning Malmö. Det långsiktiga arbetet kopplat till kommunfullmäktigemålet bedrivs genom framtagande och genomförande av färdplanerna för elförsörjning och uppvärmning.

Planering för året – miljönämndens plan för att bidra till målet under 2025

Miljönämnden fortsätter under året det övergripande arbetet med att processleda Klimatomställning Malmö, och inom ramen för detta ska nämnden under året fortsätta arbetet som rör utveckling av Stadionområdet till ett så kallat positive energy district, samt arbetet med en storskalig testbädd för hållbar och resilient energiförsörjning till industrin i Norra hamnen. Nämnden kommer även att delta, stödja och vid behov leda arbetet med att bättra ta tillvara på lokala möjligheter för att stärka stadens energiförsörjning. Det innefattar bland annat att titta på möjligheterna med energigemenskaper och förutsättningarna för olika geografiska områden där valet av lösningar kan se olika ut.

Vidare ska nämnden fortsatt ta fram underlag för ett nationellt påverkansarbete kring energiförsörjningen med fokus på etablering av havsbaserad vindkraft samt rimliga priser för Malmöbor och näringsliv.

Uppföljning av miljönämndens bidrag för 2025

Miljönämndens bidrag till målet "Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering" följs upp i samband med delårsrapport och årsanalys genom:

- Utvärdering av nämndens insatser för att utveckla den lokala energiomställningen. Önskad förflyttning är utveckling rörande flexibilitet, lagring och energigemenskaper.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att, i samarbete med miljönämnden, tekniska nämnden, servicenämnden och andra berörda nämnder och bolag, utreda en modell för införande av en hållbarhets- och klimatinvesteringsplan där befintliga investeringar också inventeras

Stadskontoret kommer tillsammans med berörda förvaltningar att genomföra en utredning. Denna planeras innefatta huruvida investeringar i den befintliga investeringsplanen kan klassas som hållbarhets- och klimatinvesteringar. I utredningen ingår också att göra en klassificering av planerade investeringar. I samband med denna inventering kommer modellen för investeringsstyrning att utvärderas. Uppdraget återrapporteras som ett särskilt ärende.

Målområde - En mer jämlik stad

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 1 Ingen fattigdom
- 3 God hälsa och välbefinnande
- 4 God utbildning för alla
- 5 Jämställdhet
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10 Minskad ojämlikhet
- 11 Hållbara städer och samhällen
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar

Pågående arbete inom miljönämndens verksamhet som bidrar till målet

Miljönämnden arbetar för goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden genom nämndens bostadstillsyn. Hälsa är en mänsklig rättighet och en hälsosam bostadsmiljö är central för individens möjlighet att vidhålla en god hälsa. Boende i socioekonomiskt svaga områden kontakter i mindre utsträckning myndigheten vid problem i boendemiljön. Genom nämndens arbete med uppsökande bostadstillsyn bidrar nämnden till att minska de strukturella skillnaderna i Malmöbornas hälsa och att säkerställa Malmöbornas likvärdiga tillgång till denna del av nämndens verksamhet, oavsett var i staden de bor.

Hållbara Rosengård är ett samarbetsprojekt som startade 2021 av miljönämnden med stöd av nämndens arbetsmarknadsanställda klimatambassadörer. Nämnden har integrerat arbetsmarknadsanställda Malmöbor i Hållbara Rosengård för att skapa hållbara och relevanta arbetsuppgifter för deltagarna. Områdesövergripande tillsyn hade sedan länge utförts i Rosengård kopplat till den nedskräpnings-, avfalls- och rättproblematik som fanns i området. Både fastighetsägare, boende och lokala föreningar hade påtalat problematiken med många brister, som trots tillsyn inte förbättrades. Därför utvecklades ett nytt arbetssätt med fokus på att skapa en samarbetsprocess mellan fastighetsägare, boende, ett flertal lokala föreningar från civilsamhället, tekniska nämnden samt VA Syd för att komma åt problematiken. En åtgärdslista har tagits fram och genomförs enligt den planering som styrgruppen bestämmer. Miljönämnden processleder styrgruppsarbetet samt genomförandet av de åtgärder som planeras.

Miljönämnden bidrar till stärkt delaktighet genom att samarbeta med kulturnämnden för att via biblioteken möta och föra dialog med Malmöbor om klimatutmaningarna och om vad Malmöborna själva kan göra för att bidra till minskad klimatpåverkan

Planering mandatperioden - miljönämndens prioriterade inriktningar för att bidra till förflyttning mot målet under mandatperioden

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till en förflyttning mot målet genom att fortsatt processleda Klimatomställning Malmö och den övergripande processen för Malmöns miljö- och naturarbete, inte bara för en grön utan också för en rättvis klimatomställning och klimatanpassning. Rätt utfört ska detta arbete resultera i positiva effekter för den sociala hållbarheten, eftersom det handlar om att motverka att vissa områden är mer utsatta för följderna av ett förändrat klimat än andra och att skapa goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden med en jämlik tillgång till rekreativa naturvärden. Detta kan minska effekterna av segregationen och i förlängningen bidra till minskad polarisering och ökad social sammanhållning.

För att uppnå en rättvis och jämlik klimatomställning där alla Malmöbor har

förutsättningar att leva ett gott liv inom gränserna för vad planeten klarar av behövs ett kommunövergripande arbete för en lokal utveckling och ett arbetssätt för långsiktig hållbar utveckling även i områden med stor andel befintlig bebyggelse. Nämndens bidrag inom detta område är att med grunden i kunskapskartläggning och samordning agera möjliggörare genom framtagande och genomförande av färdplaner inom Klimatomställning Malmö och färdplanen för klimatanpassning.

Planering för året – miljönämndens plan för att bidra till målet under 2025

Inom ramen för det övergripande samordnings- och processledningsarbetet med klimatomställning och klimatanpassning ska nämnden under året fortsätta att bidra i arbetet med utveckling av stadens geografiska områden, samt utveckla samarbetet med civilsamhället utifrån stadens arbete med hållbar utveckling.

Resurssvaga grupper och områden är mer sårbara för klimatrelaterade risker och negativa hälsoeffekter. Nämnden kommer under 2025 att leda ett förvaltningsövergripande arbete kring den klimatrelaterade risken värme för att på ett strukturerat och långsiktigt sätt rusta Malmö för ett varmare klimat. Nämnden kommer även att arbeta tillsammans med bland annat tekniska nämnden med en genomförandeplan för att öka krontäckningen i identifierade områden med låg krontäckning och social sårbarhet för extremvärme.

Den uppsökande bostadstillsynen fokuserar på fastighetsövergripande problem i inomhusmiljön. Tillsynen riktas mot områden eller specifika fastigheter i staden där det bedöms föreligga stor risk för olägenhet för de boendes hälsa. Faktorer som vägs in i valet av fastigheter för den uppsökande tillsynen är bland annat mängden klagomål som inkommit gällande fastigheten, synpunkter som vidarebefordrats av andra organisationer och myndigheter, samt en utvändig inventering av indikatorer på brister i fastigheten. Uppsökande tillsyn är inte baserad på inkommande klagomål, vilket gör att tillsynen även når de som har lägre kunskap om sina rättigheter. Med tiden som nämnden har prioriterat denna tillsyn kan konstateras att behovet minskar eftersom det inte är lika stora brister i de fastigheter som besöks, jämfört med tidigare år. Under 2025 kommer nämnden fortsätta arbeta med den uppsökande bostadstillsynen. Inom denna behovsprioriterade tillsyn fortsätter också arbetet med projektet Hållbara Rosengård. Projektet fokuserar på att undanröja olägenheter för människors hälsa kopplade till miljöaspekterna avfallshantering, nedskräpning och skadedjursbekämpning.

Uppföljning av miljönämndens bidrag för 2025

Miljönämndens bidrag till målet "Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden" följs upp i samband med delårsrapport och årsanalys genom:

- Utvärdering av nämndens klimatomställningsarbete i stadens geografier. Önskad förflyttning är att kunna följa åtgärder som bidrar till klimatomställningen i stadens olika geografiska områden.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 1 Ingen fattigdom
- 3 God hälsa och välbefinnande
- 4 God utbildning för alla
- 5 Jämställdhet
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10 Minskad ojämlikhet
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar

Pågående arbete inom miljönämndens verksamhet som bidrar till målet

Miljönämnden bedriver tillsyn och kontroll enligt miljöbalken och enligt livsmedelslagstiftningen. All tillsyn inom nämndens verksamhet har en förebyggande ansats genom att den skapar förutsättningar för en sund konkurrens mellan verksamheter. Genom den ordinarie tillsynen får nämnden också syn på oseriösa verksamheter. Nämnden bidrar till att skapa trygga och hälsosamma miljöer för Malmöborna genom att bevaka verksamheterna och säkerställa att nödvändiga åtgärder vidtas.

Inom livsmedelskontrollen bedriver nämnden riskbaserad tillsyn och genomför spårbarhetskontroller i livsmedelskedjan för att motverka fusk och att farliga livsmedel når Malmöborna.

Nämnden bidrar till ökad trygghet genom att bedriva tillsyn av verksamheter i socioekonomiskt svaga områden där den upplevda otryggheten är högre.

Inom nämndens roll som rådgivande gentemot verksamheter arbetar nämnden bland annat för att förebygga att Malmöborna utsätts för hälsofarliga ämnen och produkter.

Planering mandatperioden – miljönämndens prioriterade inriktningar för att bidra till förflyttning mot målet under mandatperioden

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målet genom att fortsätta genomföra uppsökande myndighetsgemensam tillsyn inom ramen för Tryggare Malmö.

Bidraget förväntas leda till förflyttning mot kommunfullmäktiges mål då kommunala och statliga myndigheters tillsyn har visat sig vara ett effektivt verktyg för att främja trygghet och förebygga brottslighet, särskilt när flera samhällsaktörer och myndigheter samverkar. Tryggare Malmö, som nu varit verksamt i drygt sju år, är en del av Malmö stads särskilda insats för ökad trygghet och säkerhet i Malmö genom samverkan mellan såväl kommunala som statliga myndigheter.

I Malmö finns en del oseriösa och illegala företag och organisationer som inte följer gällande lagstiftning. Dessa verksamheter kan vara miljö- och hälsofarliga, motverka hållbarhetsmål, leda till osund konkurrens och bidra till en upplevd otrygghet för Malmöborna. Otillräckliga resurser hos offentliga tillsyns- och kontrollmyndigheter kan leda till att uppsökande tillsyn nedprioriteras vilket ger oseriösa aktörer tillfälle att etablera sig på marknaden. Osund konkurrens kan på sikt även leda till att seriösa aktörer trängs undan.

Brottsförebyggande rådets rapport från år 2016 visar även att grövre brottslighet ofta har förgreningar till oseriösa verksamheter inom till exempel restaurangbranschen, detaljhandeln och byggbranschen (Brå, 2016). Genom att Tryggare Malmö utför uppsökande tillsyn som stör dessa verksamheter kan miljönämnden på sikt bidra till att motverka brottsligheten och öka Malmöbornas trygghet och säkerhet.

Planering för året – miljönämndens plan för att bidra till målet under 2025

Under 2025 kommer miljönämnden bidra till målet genom att bedriva samordnad tillsyn i riskmiljöer för människohandel och exploatering, till exempel olovliga boenden. Nämnden kommer också att bedriva uppsökande tillsyn med fokus på olovlig avfallshantering och avfallstransporter, bedriva uppsökande tillsyn av olovliga och eller registrerade livsmedel och av hygieniska och miljöfarliga verksamheter

Genom tillsynen arbetar nämnden för att motverka osund konkurrens, strypa kriminellas intäktskällor och stänga verksamheter med kopplingar till den svarta ekonomin och organiserad brottslighet. Målet är först och främst att överföra oseriösa verksamheter till ordinarie tillsyn, med de avgifter och regelbundna inspektioner det innebär. Om verksamheterna däremot inte frivilligt följer lagstiftningen kan resultatet bli beslut om åtgärder, sanktionsavgifter, saluförbud eller förbud att bedriva verksamhet. Genom den myndighetsgemensamma tillsynen vill nämnden minska tillgången till osäkra varor, tjänster, boenden och lokaler i Malmö. De olovliga och olagliga verksamheterna är dessutom ofta miljö- och hälsofarliga och motverkar hållbarhetsmålen på flera olika nivåer. Att dessa verksamheter undviker att uppfylla de krav som ställs på seriösa verksamheter inom samma områden leder dessutom till en snedvriden och ojämlig konkurrens.

Uppföljning av miljönämndens bidrag för 2025

Miljönämndens bidrag till målet "Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten" följs upp i samband med

delårsrapport och årsanalys genom:

- Antal samordnade myndighetsgemensamma tillsynsbesök.
- En kvalitativ beskrivning av vilken effekt nämndens tillsyn har haft på det brottsförebyggande arbetet.

Målområde - En god organisation

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 1 Ingen fattigdom
- 2 Ingen hunger
- 3 God hälsa och välbefinnande
- 5 Jämställdhet
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10 Minskad ojämlikhet
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar

Pågående arbete inom miljönämndens verksamhet som bidrar till målet

Miljönämnden bidrar till målet genom att främja ett hållbart arbetsliv med trygga anställningar och heltid som norm, bra anställningsvillkor och goda möjligheter till utveckling.

Upplevelsen av den första tiden i en ny anställning har stor inverkan inte bara på hur snabbt medarbetaren kommer in i sitt nya uppdrag utan också på hur länge medarbetaren väljer att stanna på arbetsplatsen. Därför är en god introduktion för nyanställda viktigt. Miljönämnden har en tydlig rutin för vilka områden som den nyanställda ska introduceras i, en tydlig ansvarsfördelning och genomförandet av introduktionen följs upp och säkerställs.

Genom nämndens systematiska arbetsmiljöarbete identifieras risker, och hot och våld förebyggs så långt som möjligt. Miljönämnden har rutiner för hur medarbetare ska agera om hotfulla eller våldsamma situationer uppstår, och tydliga rutiner för hur medarbetare som blir utsatta ska tas om hand på ett tryggt sätt. Rutinerna går igenom regelbundet i samband med verksamheternas arbetsplatsträffar.

Miljönämnden arbetar kontinuerligt med att utveckla samverkan mellan de fackliga organisationerna och arbetsgivaren för att stärka sammanhållningen på miljöförvaltningen och skapa ökad tydlighet i

organisationen. Miljönämnden arbetar för att vara en relevant, attraktiv arbetsgivare och för att säkerställa en god arbetsmiljö och kompetensförsörjning.

Planering mandatperioden – miljönämndens prioriterade inriktningar för att bidra till förflyttning mot målet under mandatperioden

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målen genom aktiviteter som inriktar sig mot att stärka arbetsmiljön för medarbetarna genom att förena en väl fungerande verksamhet med ett långsiktigt hållbart arbetsliv. Det innebär bland annat att arbeta för att förebygga ohälsa och stärka säkerheten. Genom ett arbetsklimat som präglas av öppenhet och tillit skapas förutsättningar för delaktighet, engagemang och trivsel.

En god arbetsmiljö skapar förutsägbarhet och ger ramar och trygghet i arbetet. Organisation, uppdrag och mål för verksamheten ska vara tydliga. Vid förändringar inom miljönämndens verksamhet ska medarbetares kompetens tas till vara.

Genom att vidareutveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet ska miljönämnden skapa förutsättningar för både chefer och medarbetare att påverka sin arbetsmiljö för ett hållbart arbetsliv. Målet är att genom en god kommunikation och ett utvecklande förhållningssätt mellan medarbetare och chefer skapa förutsättningar för kreativitet, engagemang och respekt. Chefers uppdrag ska vara tydligt för att ge förutsättningar att bibehålla ett gott ledarskap.

Planering för året – miljönämndens plan för att bidra till målet under 2025

Under 2025 kommer miljönämnden att bidra till målet genom insatser som syftar till att utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet för att stärka sammanhållningen på miljöförvaltningen och skapa ökad tydlighet i organisationen. En del i detta kommer vara att stärka chefernas förutsättningar för ett gott ledarskap genom att fortsätta vidareutveckla introduktionen för nya chefer och ge befintliga chefer kompetensutvecklande insatser. Bland annat kommer samtliga chefer under 2025 gå Malmö stads ledarskapsprogram "utvecklande ledarskap". Kursen handlar om att genom reflektion och nya insikter utveckla ledarskapet. Syftet är att skapa en gynnsam utveckling för medarbetare och för verksamheten.

Miljönämnden kommer under 2025 att utveckla introduktionen för nyanställda medarbetare bland annat genom att använda Malmö stads nya utbildningsplattform - Malmö Lär. Nämnden kommer också att arbeta med friskfaktorer enligt Suntarbetslivs modell och knyta an till de friskfaktorer som nämnden redan har för en god organisation.

Uppföljning av miljönämndens bidrag för 2025

Miljönämndens bidrag till målet "Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar" följs upp i samband med delårsrapport och årsanalys genom:

- Resultatet för hållbart medarbetarengagemang (HME) från medarbetarenkäten. Totalresultat och de tre delindexen motivation, ledarskap och styrning, jämförelse mellan år och önskad förflyttning är att resultatet ska förbättras.
- Personalomsättning i procent, jämförelse mot tidigare år.
- Sjukfrånvaro i procent, jämförelse mot tidigare år.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 1 Ingen fattigdom
- 3 God hälsa och välbefinnande
- 4 God utbildning för alla
- 5 Jämställdhet
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10 Minskad ojämlikhet
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar

Pågående arbete inom miljönämndens verksamhet som bidrar till målet

Miljönämnden delar kompetens med andra nämnder genom flera olika samarbeten såsom medarbetarnätverk och i handläggning av ärenden. Nämnden samverkar med de andra nämnderna i samhällsbyggnadsprocessen och delar kompetens, erfarenheter och etablerar gemensamma planeringsinriktningar. Samverkan mellan nämnderna är avgörande för att hitta nya gemensamma lösningar, förenkla processer och ge Malmöborna god service.

Miljönämnden arbetar kontinuerligt med att utveckla samverkan med de fackliga organisationerna och skapa ökad tydlighet i organisationen. Tillsammans bidrar detta till att stärka sammanhållningen på miljöförvaltningen.

Nämnden bidrar till kompetensförsörjningen i staden i stort genom att öppna sin verksamhet för kommunens arbetsmarknadsinsatser. Genom detta arbete skapas mervärde för organisationen samtidigt som det bidrar till att utveckla kompetens och erfarenhet för den enskilda medarbetaren

som får chans att komma vidare i sitt arbetsliv. För att säkra kompetensförsörjningen på lång sikt och för att stärka arbetsgivarvarumärket så tar nämnden emot studentmedarbetare inom ramen för Malmö stads studentmedarbetarprogram. Nämnden ser även utvecklingsmöjligheter för verksamheterna genom att i större utsträckning än tidigare ta emot praktikanter från universitet, högskolor och yrkeshögskolor.

Framtida utmaningar med kompetensförsörjning gör att nämnden har ett behov av att vara innovativ, proaktiv och flexibel.

Miljönämnden bidrar också till en god kompetensförsörjning genom att skapa utvecklingsmöjligheter för medarbetarna. Exempelvis genom att möjliggöra att medarbetare kan växa inom sin roll eller ta sig an nya roller. Nämnden genomför även kontinuerlig kompetensutveckling inom de tillsynsområden som hanteras och inom serviceinriktad myndighetsutövning, vilket inte bara har ett värde för den enskilda medarbetaren utan även för verksamhetsutövare och Malmöbor – ytterst är det Malmöborna som nämndens verksamhet finns till för och som ska gynnas av verksamhetsutvecklingen.

Planering mandatperioden – miljönämndens prioriterade inriktningar för att bidra till förflyttning mot målet under mandatperioden

Kompetensförsörjningen kopplad till det framtida utbudet av miljö- och hälsoskydds- och livsmedelsinspektörer är en utmaning. Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målet genom proaktiva insatser där nämnden stärker sitt samarbete med lärosätena.

Nämndens kompetensförsörjning hänger också tätt ihop med ett hållbart arbetsliv och en god arbetsmiljö samt med medarbetarnas möjlighet att utvecklas i sin yrkesroll. Genom att vidareutveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet ska miljönämnden skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Genom en god kommunikation och ett utvecklande förhållningssätt mellan medarbetare och chefer skapas förutsättningar för trivsel och en ökad vilja att stanna kvar på arbetsplatsen. Vid förändringar inom miljönämndens verksamhet ska medarbetares kompetens tas tillvara

Planering för året – miljönämndens plan för att bidra till målet under 2025

Under 2025 kommer miljönämnden att bidra till målet genom insatser som syftar till att utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet för att säkerställa ett hållbart arbetsliv och en god arbetsmiljö för nämndens medarbetare. En del i det kommer att vara att stärka chefernas förutsättningar för ett gott ledarskap.

Nämnden kommer att fortsätta utveckla arbetet med att stärka sitt samarbete med lärosätena och även med gymnasieskolan i syfte att öka kunskapen och skapa en nyfikenhet för yrket som inspektör. För att ytterligare väcka intresse hos studentgruppen och samtidigt synliggöra oss

som arbetsgivare behöver möjligheten att till exempel delta på universitetens arbetsmarknadsdagar undersökas.

Nämnden kommer också att arbeta systematiskt med att och skapa utrymme för kompetens- och kunskapsspridning inom förvaltningen.

Uppföljning av miljönämndens bidrag för 2025

Miljönämndens bidrag till målet "Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder" följs upp i samband med delårsrapport och årsanalys genom:

- En utvärdering av arbetet med att stärka chefernas förutsättningar för ett gott ledarskap.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 5 Jämställdhet
- 10 Minskad ojämlikhet
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar

Pågående arbete inom miljönämndens verksamhet som bidrar till målet

Miljönämnden arbetar aktivt med rådgivning och service till verksamhetsutövare och Malmöbor. I detta ingår att ha en hög tillgänglighet och snabb återkoppling på inkommande frågor. Nämnden genomför kompetensutveckling av medarbetarna inom serviceinriktad myndighetsutövning genom internutbildningar i klarspråk, mottagaranpassning och inkluderande språkbruk. Genom att höja medarbetarnas kompetens i dessa frågor kan nämnden bidra till att alla Malmöbor och verksamhetsutövare får en god och likvärdig service som är fri från exkludering till följd av onödig användning av svåra facktermer, krångligt lagspråk och omedveten användning av ett språkbruk som reproducerar fördomar.

Nämnden har tagit fram rutiner för en rättssäker och rättvis tillsyn och kontroll och genomför kontinuerlig kompetensutveckling inom de branscher som hanteras.

Nämnden arbetar kontinuerligt med att utveckla och säkerställa aktuell och tydlig information på malmo.se, samt med att utveckla e-tjänster. Nämndens digitaliseringsarbete fokuserar på att uppnå en mer öppen och effektiv myndighetsutövning, till nytta för Malmöbor och verksamhetsutövare.

Planering mandatperioden – miljönämndens prioriterade inriktningar för att bidra till förflyttning mot målet under mandatperioden

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målet genom att fortsätta arbetet med att utveckla och förbättra den serviceinriktade myndighetsutövningen och med att anpassa arbetssätt och kommunikation utifrån mottagarens behov.

Planering för året – miljönämndens plan för att bidra till målet under 2025

Under 2025 kommer nämnden att stärka samarbetet mellan verksamheten för livsmedelskontroll och miljö- och hälsoskyddstillsyn och Malmö stads kontaktcenter och företagslotsen så att fler frågor kan hanteras i första linjen. Målsättningen är att stärka den kommunala servicen.

Under våren 2025 kommer de fyra första e-tjänsterna som är fullt integrerade med verksamhetens dokument- och ärendehanteringssystem att lanseras. E-tjänsterna förenklar både för Malmöbor och andra aktörer samt leder till effektivare handläggning av ärenden. Under 2025 fortsätter arbetet med att lansera integrerade e-tjänster och att omvandla resterande blanketter till e-tjänster.

Under året ska nämnden också arbeta vidare med samsyn och likriktad tillsyn inom verksamheten för miljö- och hälsoskydd.

Utöver det har nämnden inom ramen för sitt grunduppdrag service som gemensamt prioriterat område under 2025.

Den önskade förflyttningen är att verksamhetsutövare och Malmöbor ska uppfatta nämndens myndighetsutövning som lättbegriplig och effektiv, och att nämnden har ett lösningsfokuserat förhållningssätt i alla ärenden. Nämnden ska också uppfattas som tillgänglig för rådgivning och snabb med återkoppling.

Uppföljning av miljönämndens bidrag för 2025

Miljönämndens bidrag till målet "Malmö stad ger en god och likvärdig service" följs upp i samband med delårsrapport och årsanalys genom:

- En utvärdering av insatserna för att vidareutveckla den serviceinriktade myndighetsutövningen.

Plan för ekonomin

Kommunbidrag

Kommunbidraget, vilket är fullmäktiges ersättning för nämndens nettokostnader (intäkter minus totala kostnader), för 2025 uppgår till 89 573 000 kronor. Det motsvarar en nettoökning med 6 363 000 kronor jämfört med budget 2024. Nettoökningen består av:

Indexuppräkning 2,6 %	2 163 000
Justering för nytt PO-pålägg från 45,75 till 41,39 %	-3 800 000
Förstärkning klimatstrategiskt arbete samt tillsyn	8 000 000

Förstärkningen av klimatstrategiskt arbete samt tillsyn om 8 000 000 kronor budgeteras till att stärka Malmö stads klimatstrategiska arbete och utveckla stödet till stadens bolag, nämnder och näringsliv för att öka omställningstakten. Nämnden ska också utveckla en modell för hållbarhets- och klimatinvesteringsplan. Budget kommer även att avsättas för arbete med att öka tryggheten i staden genom att utveckla och förstärka det uppsökande arbetet i samarbete med andra myndigheter. Utöver det kommer medel användas för att stödja arbetet med att utveckla arbetssätt inom myndighetsutövningen för att stärka rättssäkerheten, öka effektiviteten och självfinansieringsgraden samt öka den juridiska kompetensen.

Intäkter

Intäkterna budgeteras till 125 525 000 kronor varav 51 509 000 kronor utgörs av intäkter enligt taxa för livsmedelskontroll och miljötillsyn. Samtliga taxor följer prisindex för kommunal verksamhet (PKV), och har som en följd av att PKV är noll inte räknats upp för 2025. Projektbidrag från bland annat staten och EU uppgår till 23 600 000 kronor vilket är en ökning jämfört med 2024 till följd av att nya projekt beviljats. Resterande intäkter utgörs av internfördelad overhead (gemensamma kostnader för nämndens grunduppdrag) med 44 966 000 kronor samt intäkter för bland annat luftkvalitetsmätningar åt andra förvaltningar och kommuner. Externa intäkter utgör 47 procent av nämndens totala finansiering.

Personalkostnader,

Personalbudgeten som uppgår till 130 553 000 kronor omfattar sammanlagt 175,3 helårsresurser. Löneökningarna för 2025 har budgeterats med ett genomsnitt på tre procent från och med 1 april för samtliga verksamheter. PO-pålägget sänks 2025 från 45,75 till preliminärt 41,39 procent. Detta medför en minskning av kostnaden med cirka 3 800 000 kronor, vilket har justerats i nämndens kommunbidrag.

Övriga kostnader

Miljönämndens budgeterade övriga kostnader inklusive avskrivningar och intern ränta exklusive internfördelad overhead uppgår till 34 271 000 kronor varav lokalkostnaderna utgörs av cirka 7 000 000 kronor.

Investeringar

Miljönämnden har i budget 2025 beviljats en investeringsram på 1 100 000 kronor som kommer att användas till inköp av luftövervakningsutrustning samt kontors- och IT-utrustning.

Internbudget per verksamhetsområde

Nettokostnaden det vill säga kommunbidraget som utgör den skattefinansierade delen av nämndens verksamheter redovisas tillsammans med intäkter och kostnader i tabellen nedan:

Avdelning / enhet	Intäkter	Personal-kostnader	Övriga kostnader	OH	Kommun-bidrag	Kommun-bidrag jämfört med 2024
Miljönämnden		-1 322	-110	1 432	0	0
Stödfunktioner	2 417	-30 521	-3 839	30 159	1 784	800
Gemensam förbrukning	0	0	-13 375	13 375	0	0
Avdelningen för livsmedelskontroll	16 304	-22 509	-1 258	-10 259	17 722	2 299
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd	35 205	-36 490	-2 849	-17 335	21 469	-924
Miljöstrategiska avdelningen	26 633	-39 711	-18 148	-17 372	48 598	4 188
Totalt	80 559	-130 553	-39 579	0	89 573	6 363

Samtliga administrativa assistenter tillhör från och med juni 2024 stödfunktionerna vilket för 2025 innebär att stödfunktionernas budget ökar med 5 600 000 kronor. I tabellen har OH, det vill säga overheadkostnader eller gemensamma kostnader, för att utföra nämndens grunduppdrag och mål, fördelats till avdelningarna för att beskriva den faktiska kostnaden och dess kommunbidrag för nämndens verksamheter. Totalt cirka 45 000 000 kronor utgörs av gemensamma kostnader/OH-kostnader. Fördelningen av OH baseras på 120 årsarbetare som utgör resurser för nämndens uppdrag där bland annat miljöinspektörer, livsmedelsinspektörer och projektledare för miljö- och klimatstrategiskt arbete ingår.

Resultaträkning

Tkr	Prognos 2024	Budget 2025	Förändring
Bidrag	18 688	23 600	4 912
Övriga intäkter	97 901	101 925	4 024
Totala intäkter	116 589	125 525	8 936
Lönekostnader	-87 504	-92 182	-4 678
PO-Pålägg	-39 652	-38 321	1 331
Övriga personalkostnader	-44	-50	-6
Totala personalkostnader	-127 200	-130 553	-3 353
Lokal- och markhyror	-6 925	-7 270	-345
Övriga kostnader	-65 374	-76 575	-11 201
Avskrivningar	-500	-600	-100
Totala övriga kostnader	-72 799	-84 445	-11 646
Nettokostnad exkl. finansnetto	-83 410	-89 473	-6 063
Kommunbidrag	83 510	89 573	6 063
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-100	-100	0
Resultat	0	0	0
Nettokostnad	-83 510	-89 573	-6 063

I prognosen ingår ett tillfälligt utökat kommunbidrag med 300 000 kronor till klimatsatser. Övriga kostnader och övriga intäkter innehåller internfördelad overhead med minus 44 966 respektive plus 44 966 tkr.

Investeringsram

Typ av investering	Prognos 2024	Budget 2025	Förändring
Utbyte av äldre mätinstrument till luft- och bullermätning.	500	600	100
Kontorsinventarier och lokalanpassningar	500	500	0
Summa	1 000	1 100	100